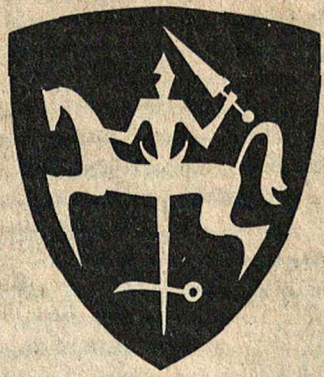

nepriklausoma lietuva

SENIAUSIAS LIETUVIŲ SAVAITRAŠTIS KANADOJE

LE PLUS VIEUX JOURNAL LITUANIEN AU CANADA

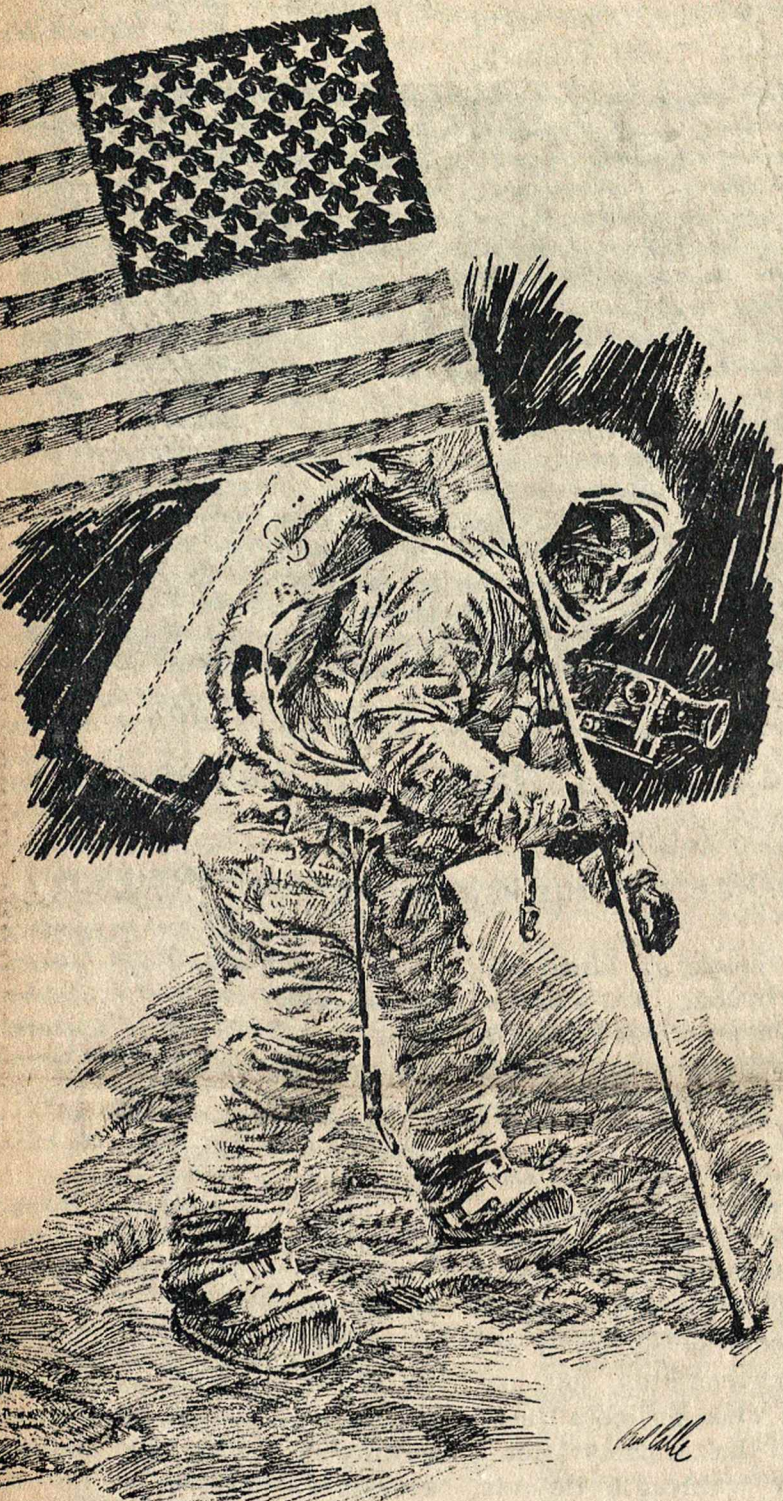
THE OLDEST LITHUANIAN NEWSPAPER IN CANADA

NR. 30-32 (1159), XXVIII METAI *** **

1969 m. AOUT - AUGUST - RUGPIŪČIO mėn 6 d. ***

LITUANIE INDEPENDANTE *** INDEPENDENT LITHUANIA ***

Postage paid at Lachine, P.Q.

SENA ŽMONIJOS SVAJONĖ
IŠSIPILDĖ...
ŽMOGUS MĖNULYJE...
TAI MAŽAS ŽMOGAUS ŽINGSNIS,
BET MILŽINIŠKAS ŽMONIJOS
ŠUOLIS (Neil A. Armstrong).

Trys amerikiečiai astronautai (ARMSTRONG, ALDRIN ir COLLINS), 1969 metais liepos mėnesio 21 dieną 10 val. 56 min. p.p. atsiekė tai, ką žmonija ilgai svajojo. Armstrong buvo pirmasis žmogus palietęs mėnulio paviršių. Aldrin-antrasis. Collins tuo tarpu skrido su savo erdvėlaiviu aplink mėnulį. NEIL A. ARMSTRONG vardas liks žmonijos istorijoje, nes jis buvo pirmasis žmogus palietęs kojom kitą planetą ir pradėjęs

naują istorijos lapą. Bilijonai žmonių visam žemės rutulyje sekė ir stebėjo šį amerikiečių astronautų žygį. Ir tai yra taip pat nepaprastas atsitikimas -- televizijos kameros perdavė visai žmonijai nusileidusių mėnulyje dviejų astronautų pasivaikščiojimą mėnulio paviršiuje. Jiedu paliko mėnulio paviršiuje Jungtinių Amerikos Valstybių vėliavą ir įrašą, kad ten atvyko ieškodami žmonijai taikos. Dabar, kai jau mėnulio uo-

JAV- bių prez. Nixon išvykoje, dešinėje kalba Rumunijos min. pirm. Ceausescu

los ištirtos ir, atrodo, jokių gyvybės ženklų nerasta nei mėnulyje nei Marse, galima kalbėti apie šį fantastišką žygį ramiai ir paprastai. Labiausiai nustebino turbūt visus amerikiečius astronautų paprastumas. Jie kalbėjo be patos (įsivaizduokime kas būtų daręsi, jei mėnulyje būtų pirmieji nusileidę sovietų kosmonautai...), lyg visa, kas darėsi būtų kasdieniškiausias dalykas. Ir pats nusileidimas ant mėnulio, nors buvo Armstrong asmeniškai kontroliuojamas, praėjo dalykiškai, lyg būtų daugelį kartų atliktas įprastas bandymas.

Kas toliau? Tą klausimą klausia visa žmonija. Atidarius vartus į kosmosą, reikia tikėtis vis daugiau nepaprastų žygių. Amerikos prestižas pakilo kaip niekad iki šiol. Ir nors raudonoji Kinija bei jos satelitai (pav. Šiaurės Vietnamas) savo žmonėms amerikiečių žygio nepranešė, vis dėlto APOLLO II atsielkimas neliks be pasekmių. Maskva, kuri laiką delsusi, taip pat pranešė savo piliečiams apie amerikiečių nusileidimą mėnulyje. Pranešė, žinoma, pilna kartelio, kad to nepasisekė padaryti sovietams.

Dar labiau JAV-ės užimponavo pasaulį, kai jų erdvėlaivis Mariner atsiuntė televizijos nuotraukas iš Marso. Ilgai svajotoji kelinė Marsan dabar jau tampa realybe. Po keletos metų žmogus, atrodo, atsistos ir ant šios planetos. Kaip iš pastarųjų tyrinėjimų paaiški, Marse panašios į mūsų gyvybės nėra.

Solarinė sistema, ilgai dominusi žmogų, dabar atsiveria prieš mus. Pastarojo nusileidimo į mėnulį pasėkos dar neap-

sakomos. Kiekvieno atveju yra aišku, kad jos yra žymiai svarbesnės už Kolumbo atrastą naują žemę. Visai teisingai kaip kurie komentatoriai pareiškė, kad 1969 metais pradėta nauja žmonijos istorijoje. To mes, nors ir būdami liudininkais, neįjaučiame, bet ši vasara liks svarbiausia data mūsų ir mūsų žinės istorijoje.

Lyg ir patvirtindamas visą tai, JAV prezidentas Nixon pats asmeniškai pasitiko nusileidusius astronautus ir juos pasveikino savo tautos ir visos žmonijos vardu.

Nixon kelinė po Aziją, įskaitant Pietų Vietnamą, taip pat verta didžiulio dėmesio. Azijos kraštai, visai pagrįstai, jaučia, kad JAV-ės nepalieka jų vienų. Šiek tiek susyvaręs amerikiečių prestižas, po šios kelinės, vėl pakilo. Ypatingai gi entuziastiškai sutiko JAV-ių prezidentą Rumunija. Virš milijono žmonių kėlė nenutrūkstąsias ovacijas, kurios, be abejo, išreiškė pavergtųjų sentimentą Amerikai. Daugelis stebėtojų ir žurnalistų klausia kodėl Maskva tą apsilankymą leido. Atrodo, kad nuolat blogėjantys santykiai su raudonąja Kinija verčia sovietus glaudžiau bendradarbiauti su Jungtinėmis Amerikos Valstybėmis. Geltonasis pavojus, šimtmečiais gręsęs Rusijai, dabar yra baisesnis negu bet kada.

Senator Kennedy Mary Jo Kopechne
E. KENNEDY NELAIMINGAME
ATSITIKIME

Kaip žinom, jo vairuojamas automobilis nusivertė nuo tilto tarp dviejų salų netoli Cape Cod ir žuvo kartu su juo tą naktį važiuojusi Kennedy šeimos vyrų rinkiminių kampanijų bendradarbė. Juodžiausia šio įvykio vieta yra ta, kad jis paliko katastrofos vietą nieko nepranešęs policijai (policijoj jis pasirodė tik sekančią dieną 9-10 valandų nuo įvykio praėjus).

Sen. Kennedy nelaimingo atsitikimo teisinė dalis pasibaigė, bet su tuo įvykiu atsiradusios politinės pasekmės tik vėliau pradės rodytis.

XV - Kanados Lietuvių Dienos rengimo Komitetas. Sėdi iš kairės: D. Prunskutė, K. Mikšys, A. Matulienė, A. Juozapavičius (pirm.), L. Skripkutė, G. Breichmanas, A. Volungytė. Stovi iš kairės: J. Stankus, K. Baronas, J. Pleinys, S. Martinkutė, K. Milleris, P. Lesevicius ir K. Žukauskas. Foto: Bella Studio.

KANADOS LIETUVIŲ DIENA HAMILTONE

15-toje Kanados Liet. Dienoje pamatysime Kanados lietuvių prieauglį. G. Breichmanas, KLB krašto v-bos atstovas jaunimo reikalams, tą progą rengia Kanados lietuvių jaunimo suvažiavimą, pagal jo sustatytą programą jaunimas suvažiuoja į Hamiltoną jau penktadienio vakarą, rugp. 23d., kur vyks jų registracija, suvažiavimo atidarymas ir pasiskirstymas suvažiavimo darbais. Tąpat vakarą jausis viena paskaita, kurią skaitys dartinis KLB krašto v-bos pirmininkas dr. St. Čepas. Po to - susipažinimo vakaro šokiai Jaunimo Centre. Čia savo programą atliks iš Londono atvykęs jaunimo ansamblis "Baltija".

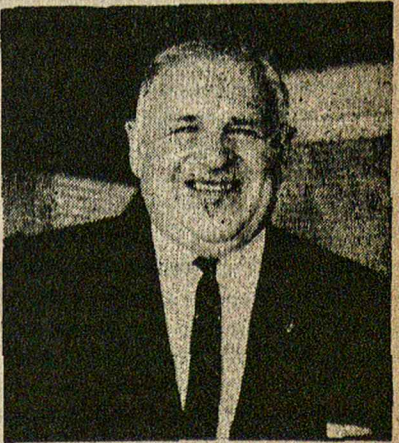
Šeštadienio rytas pradėsiamas su jaunųjų menininkų darbų parodos atidarymu, kurioj yra pareiškę norą dalyvauti jau keliolika jaunų talentų. Po to bus prof. R. Vaštoko paskaita su plačiu simpoziumu, į kurią įstijungs ateitininkų, skautų, sporto, tautinių šokių, ansamblų ir studentų organizacijų atstovai. Diskusinės grupės kalbės apie lietuvių kultūros, politikos, mokslo aktualijas. Per dienos pertrauką įvyks krepšinio ir ping-pongo draugiškos rungtynės tarp Hamiltono ir Montrealio sporto klubų. Vakare jaunimas dalyvaus bendrame lietuvių susipažinimo vakare-bankete, kuria-

me yra pasižadėję talkinti prie loterijos ir kitų darbų.

Sekmadienį erdvioje Westdale auditorijoje jaunoji karta duoda visą meninę programą: Metropolitan operos solistė L. Šukytė, Toronto liet. jaunimo ansamblis "Birbynė", vad. D. Viskontienės, talentinga aktorė D. Kudabaltė ir Hamiltono "Gyvataro" šokėjai, vad. G. Breichmanienės. Vakare suskrydžio dalyviai viską užbaigia lauzu.

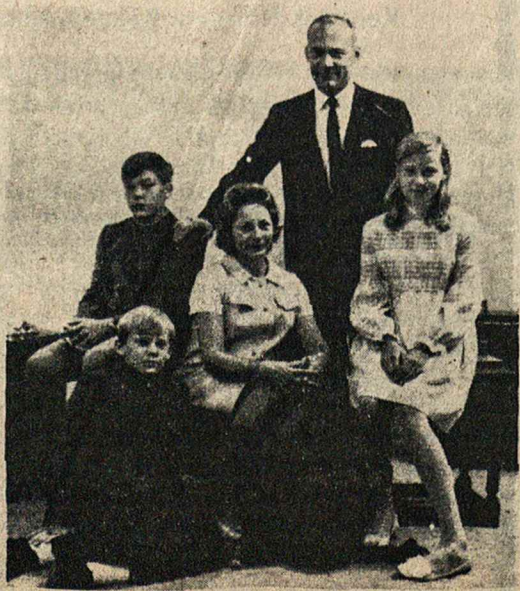
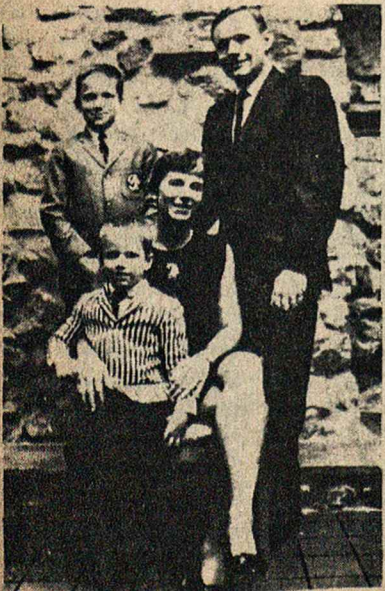
Ruošikimės rugpjūčio 29-31 d.d., Darbo Dienos savaitgalį, atvykti į Hamiltoną. Paraginkime ir savo jaunimą dalyvauti 15-toje Kanados Lietuvių Dienoje.

KLD komiteto inform.

Dr. P. Vileišis

PL Bendruomenės Tarybos posėdyje įvyko pakeitimų. Ligšioliniam Tarybos pirmininkui Juozui Kapočiui dėl ligos pasitraukus iš Tarybos, naujuoju pirmininku išrinktas dr. Petras Vileišis (Waterbury, Conn.). Naujuoju Tarybos nariu į Tarybą įėjo Vilius Bražėnas iš Stamford, Conn.

APOLLO 11 vyrai su žmonėmis ir vaikais: iš kairės: Armstrong, Aldrin ir Collins.

Ispanijos kilmės Burbonų princas Juan Carlos, kurį parlamentas parinko būsimuoju Ispanijos karalium. Dešinėje dabartinis valdovas Franco.

50 IR 30

Tos dvi skaitlinės mums labai daug pasako: viena jų (50) yra Lietuvos nepriklausomybės atstatymo didžiosios kovos pergalės ženklas, antroji (30) mūsų valstybinio gyvenimo sūtemų pradžia. Prieš penkiasdešimt metų (1919) rugpiūčio paskutinės dienas Lietuvos kariuomenė, savo paskutiniuose mūšiuose tarp Rokiškio ir Zarasų, baigė Lietuvos išmušti sovietų Raudonąją Armiją. Tos dienos laisvoje Lietuvos dalyje švytėjo didžiosios pergalės džiaugsmas, nes dar prieš kelius mėnesius Raudonoji Armija laikė užėmusi daugiau kaip du trečdaliu Lietuvos žemių.

Zarasai, Ukmergė, Rokiškis, Biržai, Panevėžys, Šiauliai ir visa Žemaitija ko ne ligi Kėdainių buvo Kremliaus atgabentos Raudonosios Armijos teritorijos. Kaunas, Jonava ir Suvalkija bebuvo laisvos likusios. Į šį Lietuvos laisvą kampą susipietė laikinoji adv. M. Sleževičiaus vadovauta Lietuvos vyriausybė, pasitraukusi iš Vilniaus. Čia organizavosi pirmieji karių savanorių būriai, čia posėdžiavo Lietuvos Taryba.

Raudonosioms jėgoms žygiuojant į Lietuvą ir jos gilumą, tada dar nebuvo jėgų, kurios galėtų stipriau pasipriešinti, nes Lietuvos kariuomenė vos tik buvo pradėta organizuoti, o vokiečių kariuomenės pakrikę būriai pamažu traukėsi ir traukėsi bolševikams užleisdami vis naujas ir naujas Lietuvos vietas. Ir tik 1919 m. vasario 8 d. netoli Kėdainių menkutė Lietuvos kariuomenės užuomazga turėjo pirmą savo susikirtimą krikštą su Raudonąja Armija, kurios jau į Lietuvą buvo prigabenta net kelios, kad ir labai pakrikusios, divizijos. Šiuose pirmuose mūšiuose mums šiek tiek patalkinkavo ir besitraukia vokiečių maži daliniai.

Atsikuriančios Lietuvos, tautos ir kariuomenės dvasios pranašumas, tikėjimas pergale, laisvės ir nepriklausomybės siekimas buvo toks didelis, gilus ir nuoširdus, kad per pusę metų visos sovietinės karinės ir politinės gaujos buvo iš Lietuvos išvarytos. Greitai po to pasirodė ir reikšmingi tarptautiniai padariniai: rugsėjo 19 d. Didžioji Britanija pripažino Lietuvą de facto esančia valstybe. Tai buvo didžiulis laimėjimas tarptautiniame fronte. Laimėjimas po laimėjimo džiaugsmo bangomis liejosi po visą kraštą.

Rugpiūčio 23 d. sueina trisdešimt metų (1939) kai Sovietų Rusija su Vokietijos Reichu (Stalino - Hitlerio kėslai) Maskvoje pasirašė sutartį, kurios pasekmė, suokalininkų sutarta, buvo pradėtas II-sis Pasaulinis karas. Jo išvakarėse iš anksto buvo abiejų susitarta pasidalyti Lietuvos, Latvijos, Estijos, Lenkijos, Rumunijos ir Suomijos teritorijomis ar jų dalimis.

Karas išsisiūbavo. Kai 1940 m. birželio viduryje vokiečiai užėmė Paryžių, Kremlius siuntė Reichui sveikinimą, kartu pasidžiaugdamas ir pasididžiudamas savo nauju grobiu Baltijos valstybių okupacija, kuri dar ligi šiolei nepasibaigė. Nepasibaigė dėl visai naivaus santarvininkų (Amerikos - Didžiosios Britanijos) Sovietijos su jos komunistine santvarka supratimo: sovietams buvo atiduota viskas ką tik jie panor turėti ir ką tik jiems buvo leistą užgrobti. Nuolatos buvo jiems pataikaujama, o šiandien tas pataikavimas jau taip yra išsiplėtęs, kad niekas nebedrįstana tik jėga, bet ir tvirtesniu žodžiu pasipriešinti grobikui. "Neerzink rusų" virto tarptautiniu priežodžiu, nors jie laiko pavergę keliasdešimt tautų su šimtais milijonų gyventojų, o patys turi tiek akiplėšiškumo, skelbdamiesi laisvės šaukliais. "Vagie, kepurė dega!" Tik šitaip reikia aptarti sovietus ir jų užmačiom tarnaujančius kitus, komunistinės santvarkos ant savo pečių nepatyrusiems.

Vieną kartą gen. K. Skučas, keletą metų Maskvoje buvęs Lietuvos karo atašė ir paskutiniu nepriklausomybės metu vidaus reikalų ministru, turėjo iš Maskvos parsivežęs ten kuro suojamą tokį priežodį: "Kiek Rusijoje yra komunistų?" "Vienas procentas komunistų, keturi jiems prijauniančių ir devyniasdešimt penki procentai gyventojų komunizmą jaučiančių". Mums reikia giliai tikėti ir aktyviai padėti tiems devyniasdešimt penkiems procentams gyventojų sovietinio komunizmo priespaudoj gyvenančių, nes jie yra pagrindinė jėga kovojanti prieš priespaudą, skurdą ir vargą ne tik sovietinėje imperijoje, bet ir už jos ribų, kur tik kruvinai jaučiama sovietinė valdymo ranka. Dabar jau ten ir komunistų yra šiek tiek daugiau.

J. AUDĖNAS

PLB VISUOMENINĖS VEIKLOS GAIRĖS

PLB Valdyba, išeidama iš tų tikslų bei uždavinių, kuriuos kelia Lietuvos Chartos vykdymas ir likiminiai mūsų rūpesčiai, savo posėdžiuose apsvačiusi bendro darbo būdus bei priemones, priėjo prie šių išvadų.

Atėjo metas skirti Lietuvii Bendruomenei laisvojo pasaulio lietuvių gyvenime tą vietą, kuriai iš esmės ir paskirties priklauso. Būdamas atvirakiekvienam lietuviui, nes remiasi vieninteliu tautiniu pagrindu ir tvarkosi demokratiniu būdu, Bendruomenė yra natūrali organizacinė laisvojo pasaulio lietuvių jungtis, tad būtų idealu, kad jos padaliniai būtų visur bendrajame tautiniam darbui dirbti ir lietuviams atstovauti.

Iš kitos pusės turim atvirai žvelgti į gyvenimą ir skaitytis su faktu, kad taip pat egzistuoja ir specialios paskirties mūsų politiniai bei visuomeniniai veiksniai ir kiti junginiai. Tiek jų, tiek Bendruomenės pagrindinis tikslas - nepriklausomos Lietuvos valstybės atstatymas. Nepriklausomos Lietuvos atstatymui gi pagrindinė sąlyga - tai gyva pati lietuvių tauta. Tad tautinės gyvybės išlaikymas tiek gimtajame krašte, tiek svetur yra didysis visų lietuvių rūpestis ir tikslas. Tam yra taip pat būtinas politinių, visuomeninių bei kultūrinių mūsų siekimų ir darbų derinimas. Pasaulio Lietuvių Bendruomenė, stiekdama mūsų darbų darnos, laikosi ir kitus kviečia laikytis šių principų:

1. PLB remia Nepriklausomos Lietuvos tęstinumo atstovus - diplomatinės bei konsularinės tarnybos narius, su jais lojaliai bendradarbiauja ir rūpinasi jų postų išlaikymu.

2. Santykiuose su Vliku PLB pripažįsta, kad Vlikas, sudarytas politinių lietuvių srovių ir laisvės kovos sąjūdžių pagrindu, vadovauja politinei lietuvių laisvės kovai. PLB susita-

ria su Vliku dėl bendros veiklos linijos, darbų derinimo ir abipusės pagalbos. Organizacinį Vliko tvarkymąsi PLB laiko jį sudarančių grupių ir jo organų /seimo, tarybos, valdybos/ vidaus reikalu ir jokių atveju į tai nesikiša. PLB numato įsijungti į Vliką kaip sudaranti grupė.

3. Atskirų kraštų lietuvių bendruomenės taip pat turi ir savų politinių organų specialiai Lietuvos laisvinimo rūpintis. Natūralu, kad jie palaiko ryšius su Vliku ir PLB Valdyba. Iš kitos pusės Bendruomenė taip pat siekia sutartobesuderinto bendradaravimo su kitais politiniais

veiksniais bei specialiu pasikirčių organizacijomis įvairiuose kraštuose.

4. Lietuvių Bendruomenė siekia tarpusavio susipratimo su politinėmis ir visuomeninėmis lietuvių grupėmis, todėl domisi pozityvia jų veikla.

5. Atskirų kraštų lietuvių bendruomenės artimai susiduria su vietiniais valstybiniais organais ir tų kraštų visuomenėmis. Todėl stengiasi šią aplinką panaudoti Lietuvos laisvės bylai populiarinti ir tautinei lietuvių kultūrai pristatyti. Bendruomenių pareiga /sekti periodinę gyvenamo krašto spaudą bei kitus leidinius ir tinkamai reaguoti į tendencingas bei nepalankius pastreiskimus, o ypač kovoti su komunistinės propagandos kėslais.

6. Lietuvių tautos likimas artimai susijęs su kitų pavergtų tautų likimu. Todėl Lietuvių

Bendruomenė ieško gerų santykių sutų tautų išelvija ir artimai bendradarbiauja laisvės kovoje.

7. Okupacija mus dirbtinai atskyrė nuo tėvynėje likusios tautos. Tačiau esame vieni kitų reikalingi. Santykiuose su gimtuoju kraštu PLB laikyseną apsprendžia Lietuvos Charta, lietuvių veiksnų Clevelando 1966 sausio 22-23 konferencijos susitarimas ir PLB III Seimo nutarimai. Bendruomenė kviečia liautis šį klausimą kelti ginčo keliu viešumoje, nes jis daugiausia skaldo laisvojo pasaulio lietuvių visuomenę ir tuopa dda okupanto tikslams. Santykiuose su gimtojo krašto lietuviams turime pasitikėti laisvųjų lietuvių sąminingumu bei subrendimu, jų sąžinės jautrumu ir tautinės garbės suvokimu.

PLB VALDYBA

Aplankęs visas apylinkes Australijoje ir grįžęs į Sydney miestą, kuriame yra A.L.B. Krašto Valdybos būstinė, Valdybos p-kas S. Narušis daro pranešimą A.L.B. Tarybos nariams ir organizacijų atstovams.

Viršų dešinėje - Sydney apylinkės p-kas V. Deikus, kairėje - sekretorius P. Alekna.

M. Vilkaitienės nuotrauka.

PO AUSTRALIŠKA PASTOGE

Rašo Vincas Kestutis

Palikęs Lietuvą 1944 metų rudenį, lietuvis žmogus ėmė kurtis Australijoje nuo 1947 metų ir 1969 metais atžymi 25 metus išeivijoje.

Pradžią buvę sunki, bet tai jau istorinis dalykas, priklauso muziejui ar archyvu. Betgi kai kurie dalykai ir šiandien tebejaudina kiekvieną. Tai, pavyzdžiui, nepriklausomybės klausimas, nes Nepriklausomybė yra viena svarbiausių laisvo gyvenimo sąlygų. Ir visais laikais ir visose geografinėse vietose lietuvis pabrėžia to paties

reikalo vienoki ar kitoki aspektą ar bruožą. Tai visuotinis reiškinys nuo 1944-1969 metų laikotarpyje, ne atsitiktinis dalykas Australijos lietuvių gyvenime.

Australijos L.B.-nė yra kiekibiškai silpnas skaičius nedidelis - apie 7,5 tūkstančio. Lietuviškų kolonijų Australijoje nėra. A.L.B. apylinkės apima tokius dedelius plotus ir yra retai apgyvendintos, jog, pavyzdžiui, rinkimų metu lietuvis negali tikėtis patekti net į vietinę savivaldybę. Ir lietuvis norėdamas betarpiškai pasireikšti krašto politiniame gyvenime, turi priklausyti australų politinei partijai, atseit, "į trūbą nepūtęs jis pieno negaus"... Bet bendrai imant, Australijos lietuviai vengia vietinių politinių partijų. Ir atrodo, kad dažnas galvoja, jog jis neįstengtų suderinti savo bendruomenės reikalavimų su krašto politine veikla. Bijodamas to - "su kuo sutapsi, toks pats patapsi"... jis tuoju pat gyvena tautybės kalusimą. Bet iš tikrųjų, nevienam "tautybė" yra tik pasiteisinimas. Kalbos nemokėjimas, politinis nesubrendimas ir aplamai abejingumas yra tos priežastys, kurios sukelia neviltingą ir verčia žmogų teisintis. Bet o nėra paskatinimo.

O ką pagaliau slepia tautybės sąvoka? Tautybė yra kultūra. O kultūra nėra a'sieta nuo kaskienybės, bet pati tikrovė. Tai visų žmonių, visos tautos kūrybinės pastangos ir jų pastangų visuma.

Taigi, Australijos lietuvių gyvenime yra jaučiama suderinimo stoka. Politinė ir kultūrinė veikla pasigendama tų institucijų, per kurias politiniai organizuotos bendruomenės nariams būtų suteiktos galimybės, kokių kad stiekia kiekvienas lietuvis.

Ryšium su Australijos lietuvių politine veikla reikia pažymėti dviejų Sydney lietuvių pastangas. Tai J. Kedžio ir J. Vėtelkio leidžiamas ir redaguojamas anglų kalba "News Digest International". Tas žurnalas yra gaunamas veik visuose kioskuose ir yra siuntinėjamas Australijos parlamentarams, valdžios atstovams ir kt. Žurnalas yra griežtai antikomunistinis ir jo įtaka australų visuomenei kasmet didėja. Reikia tačiau pridurti, kad jis nėra populiarus lietuvių tarpe. Apskritai, nevienam Australijos lietuviui politika yra sunkiai suvokiama sąvoka, kuri neturi praktinės naudos, o atitinka paprasto pabūdžio kivirčams, kurie tik

Nukelta į 6 psl.

IR GERAI, IR BLOGAI... (laiškai mums)

Šiuose laiškuose išreiškiamos mintys nebūtinai atstovauja redakcijos pažiūras ar nuomonę. Laiškai gali būti trumpinami. Anoniminiai pasisakymai nebus spausdinami.

Red.

GERB. REDAKTORIAU,

Jau ne vieną kartą esu kitoms laikraščių redakcijoms minėjęs, kad laikas pagalvoti, kaip sucentralizuoti daugumą mūsų laikraščių į vieną didelį leidinį, kurio prenumerata būtų kad ir \$15 ar daugiau į metus. Mano manymu ir ji galėtų įeiti net ir toki žurnalai, kaip "Sk. Aidas", "Moteris", "Karys" ir kt. Laikraščio vertė pakiltų labai aukštai, redakcinis personalas galėtų būti geriau apmokamas ir persiuntimo išlaidos sumažėtų. Būtų gera, kad tokiame laikraštyje padėkos ir kt. "parapijiniai" skelbimai būtų spausdinami priede. Taip pat turėtų būti keliolikos puslapių priedas anglų kalboje (kad ir vertimai iš ten pat esančių lietuviškų str.) mūsų mažai lietuviškai bemo kančiam jaunimui ir mišriom šeimom, bei kiekvienam, lietuviškais reikalais besirūpinančiam, kitataučiu. Gal šita, anglų kalboje skyrių, užpildytų "Lithuanus" prisijungimas. Panašų dvikalbį laikraštį "Progress"

su dideliu pasisekimu čia leidžia ukrainiečiai.

Aš gerai išsivaizduoju, kad lietuviškame "susiskaldyme", tai būtų gana sunku įgyvendinti. Bet juo greičiau pradėsimė, tuo anksčiau šitas planas būtų galima įgyvendinti. Tuo tarpu laikantis dabartinio - daugelio laikraščių būdo, mes ne tik prameisime savo jaunimo gretas (kurie anglų kalba vis tik yra suprantamesnė), kas metai nustosime vis daugiau skaitytojų ir korespondentų, ir pagaliau kiti laikraščiai pradės užsidaryti. Tuo pačiu išsiskirstys vertingas ir gabus redakcijos personalas, kuris būtų labai pravartus ir naudingas mano, virš minėto, vieno - stipraus laikraščio gyvavime.

Gražu pasigirti kitiems, kad mūsų etninė grupė turi tiek ir tiek laikraščių, bet kaip ilgai mes tuo galėsime girtis?

Daug sėkmės linkintis Jums

E. FEDARAS

Winnipeg 2, Man.

Kanados Lietuvių Bendruomenės Londono Apylinkės

pirmininkui ZIGMUI PAULIONIUI mirus, žmonai Elenai, dukrai Juanai, sūnui Jurgiui ir artimiesiems gilia užuojautą reiškia

Londono Apylinkės Valdyba.

KANADOS LIETUVIŲ BENDRUOMENĖS

LONDONO APYLINKĖS

pirmininkui ZIGMUI PAULIONIUI

mirus, jo žmoną, vaikus ir visus artimuosius

nuoširdžiai užjaučiame

KLB-nės Krašto Valdyba.

JIE NEBIJOJO MIRTĮ

1944 m. gruodžio mėn. 12 d. L. L. Partizanai, vadovaujami K. Kalpoko, puolimu užėmė Pandelio miestelį, kuriame laikėsi stipri N. K. V. D. ir istrebitelių igula. Partizanai nubaudė 12 komunistų mirtimi, kurie aktyviausiai veikė kartu su Lietuvos okupantais rusais.

● 1945 m. pavasarį, Žarėnų vlt. Kantaučių km. laukuose, ryšininko pareigas eidamas žuvo L. L. Armijos kovotojas - partizanas Stasys Eidimtas.

● 1945 m. liepos mėn. Panevežio, Žaliosios girioje, tarp L. L. K. 150 partizanų ir 2000 enkavedistų įvyko aštrios kautynės. Besigindami partizanai neteko 36 kovotojų, enkavedistai 108.

● 1946 m. vienoje atkakliai žiauriose kautynėse su bolševikais netoli Panevežio ir jų rankas pateko sunkiai sužeistas vieno partizanų dalinio vadas. Bolševikai, norėdami iš jo daugiau išgauti, nugabeno jį į Panevežio ligoninę, tikėdami, jam pasveikęs, kankinant iš jo išgauti rūpimas paslaptis.

Partizanai, per ryšininkus sužinoję savo vado likimą, vieną dieną iš stiprios N. K. V. D. tų apsaugos jį išvadavo. Jį bevaduojant žuvo vienas bevardis L. L. partizanas.

● 1946 m. gruodžio mėn. 24 d. Giraitėlių km. L. L. K. partizanai, netikėtai užklupti susikovė su bolševikais, neteko 3-jų kovotojų, bolševikų žuvo 18. Bolševikai keršydami už nepasisekimą, sušaudė to pat kaimo ūkininką Pr. Pujanauską ir jo du sūnus.

● 1946 m. gruodžio mėn. 24 d. Trako miške prie Seirijų stiprus L. L. K. partizanų dalinis užpuolė ir partizanų gaudymą vykstantį bolševikų kariuomenės batalioną. Kautynėse žuvo per 200 bolševikų, L. L. K. partizanai neteko 3-jų kovotojų.

● 1947 m. nuo okupanto rankos, netoli Marijampolės miško bunkeryje, besigindamas nuo jį apsupusio priešo, garbingai žuvo "Tauro" apygardos vadas kunigas J. Lelešius.

● 1948 m. rugpjūčio mėn. netoli Salantų Mitytų km. nuo bolševikų rankos žuvo L. L. K. partizanas Gečas.

● 1950 m. vasarą, Šernelės kaime, Sėdos vlg. gausaus istrebitelių būrio apsaugai, bėkovo dami žuvo Platelių būrio L. L. K. partizanai Petravičius ir Serapinas.

● 1951 m. bolševikai sušaudė ir jų rankas 1950 metais patekusį Platelių būrio partizanų vadą Igną Žabinską.

● 1951 m. balandžio mėn. 19 d. bolševikų apsuptas garbingai žuvo L. L. K. partizanas, žurna-

listas Jonas Butėnas - nusinuodijo.

● 1962 m. spalio mėn. 10 d. Vilniuje N. K. V. D. - tai mirties bausmė nuteisė L. L. K. partizaną, Lietuvos kariuomenės kapitoną Juozą Uselį.

MONTREALIO L. K. MINDAUGO ŠAULIŲ KUOPOS GEGUŽINĖ

Š. m. birželio mėn. 29 dieną, Kuopos valdyba p. p. Skruibių ūkyje Ponte Fortune, surengė tradicinę šaulių gegužinę, kuri praėjo gražiai ir sekmingai.

Gražus šiltas oras, graži, artima visiems montrealiečiams žinoma p. p. Skruibių vietovė sutraukė nemažai žmonių ypač jaunimo, kurio buvo pilna visur: aikštėje ir prie upės paplūdimio, medžio pavėsiuose ir prie tradicinio prizinio šaudymo.

Buvo suvažiuavę per 45 mažinos, buvo svečių iš JAV, Otavos ir Toronto: p. p. Astrauskai ir Kanados šaulių Rinktinės valdybos primininkas St. Jokubaitis suponia ir dukrelė, kuris vėliavos pakėlimo metu tarė keletą šauliškų minčių, apie senų lietuviškų tradicijų išlaikymą šaulių eilėse ir apie įvukusią L. Š. S. T. kultūrinės savaitės stovyklavietę Dainavoje, kurioje dalyvavo per 300 dalyvių iš JAV ir Kanados.

Kaip ir kas metai, su didele visų susijudavimu vyko prizinio šaudymo varžybos savaitės 22-jo kalibro šautuvais. Varžybose dalyvavo virš 20 varžovų, jų tarpe svečiai iš Toronto.

Pirmąją vietą laimėjo senas šaulys K. Kiaušas, iš 90 galimų taškų surinkęs 80. Antrąją vietą laimėjo S. Verbickas ir trečiąją J. Šiaučius.

Moterų, mergaičių grupėje laimėtojos tapo: š. p-lė Urbanavičiūtė - pirmąją vietą, p. Jokubaitienė - antrąją ir p. Astrauskienė - trečiąją. Jaunių grupėje laimėtojais tapo P. Chernis, Zavačkas, Makauskas ir Babrauskas.

Visiems laimėtojams dovanas įteikė Rinktinės pirm. St. Jokubaitis ir kuopos valdybos pirm. Ig. Petrauskas. Sprendimų komisiją sudarė J. Astrauskas, St. Vyšniauskas ir B. Kirstukas.

Naujovė - iš jaunimo tarpo buvo sudaryta jaunimo delegacija, kuri gegužinės rengėjams pasiūlė savo sumanymus ir pageidavimus daugiau dominančius jaunimą.

Rengėjai visą tai priėmė maloniai dėmesiu ir į sekančių metų ruošiamos gegužinės programos sudarymui pakviesta jaunimo delegacijos vadovai: p-lė Zavačkaitė ir p. Balčiūnas.

Idomiškai vyko tradicinis viršvės traukimas, kuriam vadovavo muzikas A. Ambrozaitis. Ši kartą be jokių trukdimų

veikė gera lietuviškų plokštelių muzika, prižiūrima A. Kalvaičio.

Turtingą loteriją sekmingai pravedė š. V. Dikaitienė ir P. Gabrys. Loterijos bilietus platino A. Urbonavičienė, J. Strėlienė, M. Šiaučiušienė, M. Kasperavičienė ir St. Reutas.

Gerei bufetą tvarkė J. Urbanavičius ir š. Urbartas. Stropiai įvažiavimo įžangą rinko V. Sušinskas.

Prizinį šaudymą pravedė kuopos šaudymo sekcijos vadovas Pr. Dikaitis ir St. Vyšniauskas.

Visa gegužinės tarnyba savo pareigas atliko gerai. Išskirtinai gal reikėtų didesnio dėmesio vėliavos pakėlimo metu tiek iš svečių tiek iš rengėjų.

Gegužinė laikytina pavykusi gerai. Gražiam vakaro orui esant, išsiskirstymas į namus vyko kartu su saulėlydžiu.

J. Šiaučius

TRONTO VT. PUTVIO ŠAULIŲ KUOPA

Kuopa, Jubiliejinių šaulių S-gos 50 m. sukaktuvių proga, Lietuvos Laisvės paminklo statybai, šv. Jono lietuvių kapinės iš kuopos kasos paaukavo \$50.

Birželio 1 d. kuopa organizuotai dalyvavo koplyčios ir paminklo šventinimo iškilmėse.

● Kuopos šaudymo ekipa gegužės mėn. 17-18 dienomis dalyvavo jubiliejiniame šaulių Sąjungos Kanados šaulių Rinktinės šventėje Hamiltone. Įvykusiose tarpuopinėse šaudymo rungtynėse, dėl Rinktinės pereinamosios taurės, laimėjo pirmąją vietą. Individualiniame šaudyme šaulių S-gos Centro Valdybos ženkliui gauti sąlygas išpildė š. J. Budrevičius, kuris yra pristatytas apdovanojimui.

● Kuopos sekretorės R. Daugėlienės rūpesčiu, kuopa papildinta kaina įsigijo elektrinį padaugintoją - rotatorius.

● Šaulio ir visuomenės veikėjo J. Česėko sūnus Algirdas įstojo į Kanados karo aviaciją.

● Š. m. birželio mėn. 15-22 d. d. įvykusioje šaulių stovykloje "Dainavoje" dalyvavo 15 kuopos šaulių su kuopos pirm. St. Jokubaičiu. Įvykusiose stovyklos šaudymo rungtynėse š. A. Navickas laimėjo pirmąją vietą ir š. J. Navickienė moterų sekcijos šaudyme taip pat pirmąją vietą.

● Birželio mėn. 29 d. Rinktinės pirm. S. Jokubaitis lankėsi Montrealyje ir dalyvavo kuopos suruoštoje gegužinėje. Š. P. G.

Norint surasti atsakymą į šį klausimą, pirmiausia reikia išsiaiškinti le. kų tikslus Lietuvos atžvilgiu.

Paprastai šnekanč, nėra čia kodas aiškinti. Faktai rodo (o tų faktų pakankamai), kad lenkų tikslas - Lietuvos gyventojų nutautinimas ir jų žemių inkorporavimas į Lenkijos teritoriją. Tatai yra visiems žinoma, todėl nėra reikalo apie tai daug kalbėti. Aš čia noriu pakalbėti apie antrąją medalio pusę.

Topaties tikslo siekia ir kiti du Lietuvos kaimynai: Rusija ir Vokietija. Taigi lenkai (ir sulenkėję lietuviai) sako: jei lietuviai (komunistai) bendradarbiauja su rusai, jei lietuviai (nacionalistai) bendradarbiauja su vokiečiais, tai kodėl lietuviai (unijonistai) negalėtų bendradarbiauti su lenkais? Šio mano rašinio tikslas surasti atsakymą į šį klausimą.

Tarp lenkų iš vienos pusės, o rusų ir vokiečių, iš antros - užmačių Lietuvos atžvilgiu - yra didelis skirtumas. Lenkija, būdama nepajėgi valstybė, žino, kad anksčiau ar vėliau ji bus atkirsta nuo jūros, nes jos pajūrį kontroliuoja didesnė ir galingesnė valstybė. Todėl Lenkija šimtmečiais deda didžiulias pastangas prisijungti Lietuvą, kad turėtų laisvą prieigą prie Baltijos jūros. Tam tikslui pasiekti ji naudojo tokią taktiką: nutautinti Lietuvos sritį po srities, paskelbti pasauliui, kad tai lenkų apgyventos vietovės ir smurtu tas sritis prijungti prie Lenkijos.

Nutautinimo darbas jiems palengvino bažnyčios, nes jie (lenkai) atnešė į Lietuvą naująją krikščioniškąją religiją. Jų kunigai skelbė Lietuvoje krikščioniškąją evangeliją. Todėl nieko nuostabaus, kad tasai nutautinimo darbas jiems gerai sekėsi.

Unijos su Lenkija sudarymo metu Lietuva buvo imperija nuo Baltijos iki Juodųjų jūrų. Didieji Maskvos kunigaikščiai mokėjo Lietuvai duokles. Lietuva tuomet buvo didelė ir galinga. O kokia buvo Lietuva, kai paskutinį kartą po 3-jo Lietuvos ir Lenkijos padalinimo buvo inkorporuota į Rusijos teritoriją? Ogi tik Vilnius, Suvalkai ir Kaunas. Visas kitas Lietuvos žemes - užvaldytas ir nuosavas - pasigavino Lenkija. Štai ką davė Lietuvai unija su Lenkija. Pražūt!

O šiaidien dar yra lietuvių, kurie sako, kad Lietuvos bajorai, nors ir kalbėdami lenkiškai, buvo geri patriotai ir gerai sugyveno su lenkais. Ir taip rašo lietuvis, kuris save vadina Lietuvos kariuomenės savanoriu-kūrėju. Jeigu tie, kurie paniekino savo tėvų kalbą ir padėjo lenkams nutautinti savo brolius, yra patriotai, tai kas tuomet yra nepatriotas?

Kad politikoj nėra sentimentų, kad politikams vadovauja šaltas protas ir savanaudiškumas, tai yra visiems žinoma. Bet pavyzdys, šiuo atveju, kad Amerika ir Tarybų S-ga randa bendrą kalbą, netinkamas. Ar vra kada kas girdėjęs, kad Rusija būtų reiškusį pretenzijas į Amerikos žemes ir atvirkščiai? Tos valstybės viena kitai nepavojingos, todėl jos gali flirtuoti. To, ką jos daro, mes su lenkais daryti negalime.

Labai lengva pasakyti: kas čia tokio, kad nutautino tą ar kitą sritį. Žiūrėk, Šveicarijoje žmonės kalba ir vokiškai, ir itališkai, ir prancūziškai. Austrijoje žmonės kalba vokiškai, Belgijoje - prancūziškai. Tai kodėl Lietuvos vilniečiai ar suvalkiečiai negalėtų kalbėti lenkiškai? Ovis tik negali, nes kaip minė-

jau, jei kuri Lietuvos sritis ima kalbėti lenkiškai, tai lenkai tą sritį smurtu prisijungia prie Lenkijos, tvirtindami, kad tos žemės, kur žmonės kalba lenkiškai, priklauso Lenkijai. Ir Lietuva neranda pagalbos užsieniuose, nes kitom valstybėm atrodo, kad Lenkija elgiasi teisėtai. Jų manymu, Lenkija turi teisę prisijungti lenkais apgyventas vietoves. Tai ne tušti žodžiai, bet faktai. Lietuva savo laikų pralaimėjo bylą dėl savo sostinės (!) Vilniaus, Ambasadorių konferencijoje ir kitas teritorines bylas Tautų Sąjungoje.

Kovai prieš Lenkiją Lietuva nesuranda sąjungininkų, nes kitoms valstybėms pavojus iš Lenkijos pusės negresia, todėl šioje kovoje lietuviai turi pasiklausti tik savo jėgomis. Kas kita su Rusija ir Vokietija. Šios dvi kaimyninės valstybės neskelbia pasauliui, kad Lietuvos žemės priklauso joms. Jos okupuoją Lietuvą dėl to, kad Lietuva stovi jų kelyje į didesnius jų tikslus. Tą patį jos daro ir su kitomis valstybėmis, stovinčiomis jų kelyje, todėl kovoje su šiomis valstybėmis Lietuva visuomet turi sąjungininkų, nelaimės draugų, kas palengvina mūsų kovas dėl laisvės ir nepriklausomybės.

Lenkams neužtenka Lietuvos teritorijos okupavimo. Jie deda pastangas išbraukti Lietuvos vardą iš pasaulio istorijos. Iš dalies jiems tai pavyko.

Štai, pavyzdžiui, "History of the World", išleistoje W. N. Weech, Londone, taip rašoma: "... Lenkija tuomet buvo didelė, didesnė negu Prancūzija ir Vokietija kartu. ..." O kad ji buvo didelė dėl to, kad buvo unijoje su Lietuva, nepasakyta nė žodžio. Kaip jau minėjau, Lietuva unijos sudarymo metu, buvo imperija nuo Baltijos iki Juodųjų jūrų.

Toje pat istorijoje, po Lenkijos-Lietuvos pasidalijimo tarp Vokietijos, Austrijos ir Rusijos, sakoma, kad Lenkija užsitaravo geresnio traktavimo, nes ji gynė Vakarų Europą nuo totorių. Lietuvos vardas ir čia nepaminėtas, o Lietuva yra vieningai vidurio Europos valstybė, kuri įstengė apsiginti ir niekuomet nebuvo totorių okupuota, tuo tarpu kai Lenkija, Vengrija, Balkanų ir kt. tautos buvo totorių nugalėtos ir trumpesnį ar ilgesnį laiką okupuotos.

Toje pat istorijoje pasakyta, kaip po pirmojo pasaulinio karo Europoje įsikūrė trys naujos valstybės: Lietuva, Latvija ir Estija. Neturinėm žinių apie Lietuvą, atrodo, kad Lietuva, kaip valstybė, niekuomet neegzistavo, kad tai yra naujas "Versalio politikos" padaras.

Dabar patieksiu porą faktų, kaip paskiri lenkai kovoja prieš Lietuvą individualiai.

Buvęs Tarybų S-gos diktatorius Kruščiovas mėgdavo lankytis užsienius. Po vizito į Švediją, kur jis turėjo nemalonių priekaištų dėl Lietuvos okupacijos, jis įsakė pagyventi propagandą apie Tarybų Lietuvos respublikos pažangą, ypatingai pramonės srityje. Apie dvi savaites Maskvos radijas beveik kasdien davė žinias apie Lietuvą.

vos respubliką. Kai tas žinias skaitydavo rusų, vokiečių, anglų, prancūzų, ispanų ar kita kuri nors kalba, aiškiai buvo galima suprasti, kad kalbama apie Lietuvą. Bet kai tas pačias informacijas skaitydavo lenkiškai, nebuvo galima suprasti, apie kurią Tarybų S-gos respubliką kalbama. Kai tikslai kur reikėjo ištarti žodį "Litva", pranešėjas tai sukosėdavo, tai pauzų padarydavo, lyg atskivėdamas, tai neva dėl greito tik pusę žodžio išardavo. Savalaimiškai, lenkai tai daro sąmoningai, kad pasaulis neišgirstų Lietuvos vardo.

Swindono mieste, Anglijoje, kur aš gyvenau, yra apie 2000 lenkų. Jų tarpe yra apie 50 iš Lietuvos (iš buv. lenkų okupuotos). Tenka su jais susitikti ir darbovietėse, ir miesto gatvėse, ir gėryklose. Per 20 metų negirdėjau, kad nors vienas būtų ištaręs Lietuvos vardą. Jei paklausi, iš kurios vietos, tai, paprastai, atsako: "O... ten už Kurzono linijos. ..." Už kokios linijos? Tokia linija dabar neegzistuoja. "Nu... Rusija dabar ten". ... Tai gal iš Lietuvos? "Lietuviai taip sako"... Jiems Lietuva neegzistuoja, nes taip įkalė į galvas jų politiniai vadai ir uždraudė jiems minėti Lietuvos vardą.

Bet visų lenkų darbelius apvainikavo jų rašytoja Eva Curie, kuri II-jo pasaulinio karo metu parašytoje savo knygoje "Journey Among Warriors" išbraukė Lietuvos vardą iš lietuvių poeto A. Mickevičiaus poezijos. 283 - čiaime tos knygos puslapyje ji jau cituoja poeto žodžius taip: Tėvyne mano, tu esi kaip sveikata... Lietuva jau nušvilpta...

Lenkai bendradarbiavimą su lietuviais supranta vienašališkai. Jei kalbi lenkiškai, jei pripažinti uniją, jei sutinki su jų pretenzijomis į Lietuvą, tai bendradarbiavimas galimas. Bet toksai bendradarbiavimas yra tėvynės išdavimas. Jei kalbi lietuviškai ir nori būti nepriklausomas, tai apie bendradarbiavimą nėra jokios kalbos. Tuomet tu jau nebe lietuvis, bet "hitleroviec". Kas atsitiktų tokiame lietuviui, kuris kuriame nors selme, suvažiavime ar konferencijoje, įžengęs į kalbėtojų tribūną, lenkų akivaizdoje imtų kalbėti lietuviškai? Lenkai tuč tuojau jį išmestų lauk.

Okagi jie siūlo lietuviams už bendradarbiavimą? Gal nepriklausomybę? Lenkai niekuomet nesutiks, kad Lietuva atgautų nepriklausomybę. Jau visą laiką jie tvirtina, kad 1920 m. jie padarė didelę klaidą, užimdami tik Vilnių, o ne visą Lietuvą, todėl jie lietuviams niekuomet nepadės, bet visuomet visur kenks. Už bendradarbiavimą, jie sako, padėsia Lietuvai išsivaduoti iš Rusijos okupacijos, t. y. jie padėsia lietuviams padaryti tai, ko jie patys sau negali.

Pagaliau, žuviai nėra jokio skirtumo, ar ją čirškina vandenyje ar svieste.

Trumpai suglaudus, tenka pasakyti, kad lietuvis, kuris, žinodamas lenkų tikslus, su jais bendradarbiauja, yra tėvynės išdavikas.

St. KRIAUCIŪNAS

Šaulių gegužinės dalyviai vaišiasi

Nelabai seniai gautas, ilgai lauktas, naujas (skirtas jubiliejiniam Laisvės kovos metams atžymėti) "Tėvynės Sargo" numeris.

Tai puiki skaitytojų dovana. Ilgai laukti tikrai apsimokėjo, nes ypatingai šis – politikos ir socialinių mokslų žurnalo numeris – sklidinas ypač puikios skaitytinės medžiagos.

Žurnalo dabartinis redaktorius – dr. Domas Jasaitis, kuris, išėjęs į pensiją iš gydytojų kabineto, anaipol, nemetė plunksnos iš rankų ir sėdosi redaktoriaus kėdėn. O žinome daktarą Domą? Jis buvo ypač geras gydytojas, niekad nepailsėjęs visuomenės veikėjas ir pažymėtinai gabus plunksnos valdytojas. Žodžiu sakant, ką dirbo – dirbo gerai ir su visišku atsidavimu darbui. Todėl ir nestebime, kad jo redaguotas žurnalo numeris – pasigerėtinai puikus.

Žurnalas – ištisa knyga, net 22 puslapiai. Pirmoji, šio puošnaus, netgi viršelio paaukuotomis raidėmis ir paaukuotu plačiu kaspinu persijuosusio žurnalo, dalyje sukaupia eilę svarių mūsų tautos istorinių dokumentų: Liet. Tarybos 1918 m. vasario 16 deklaracija, Vliko Wuerzburgo protokolas, Lietuvių charta (kaip Liet. B – nės užuomazga svetur), Nepr. Atstatymo sukakties manifestas, Krišči. Demokr. S – gos deklaracija, Nepr. Lietuvos pripažinimo de facto ir de jure kalendorius (prel. M. Krupavičiaus paruoštas). Toliau – mintys ir nusiteikimai Laisvės kovos naujus metus minint (redaktoriaus žodis) ir Visuotinė žmogaus teisių deklaracija (teis. dr. K. Šidlauskas).

Šiame numeryje, gana įdomi studija duoda interpretaciją, kaip papildymą savo ankstyvesnės studijos "Lietuvos konstitucijos klausimais", teisininkas K. Račkauskas, rašydamas temą "Dėl Vasario 16 d. akto teisinio pobūdžio", P. Rimtautas rašo apie "Sovietinį ateizmą Lietuvoje", Pr. Pauliukonis – apie "Prel. M. Krupavičiaus ir žemės reformą", Druidas – apie Čekoslovakijos tragediją. Be to, P. V. rašo apie Vliko pirm. dr. J. K. Valiūno ir užjūrio keliones ir Dijus – apie Vliko 25 – tąjį gimtadienį.

A. Budreckas nagrinėja III PLB Seimą ir jo politikavimą, o A. A. Regis rašo apie Šv. Kazimiero lietuvių kapines Čikagoje.

Dr. J. Eretas pateikia samprotavimų apie "Politiškąjį Pakštą nepriklausomybės laikais", o "Ryškiųjų veidų skyriuje" – prisiminti dr. El. Draugelis (80 m. amžiaus sukakties proga), Ber. Žukauskas (70 metų proga), o nekrologinę dalytį prisiminti B. Bizauskas, dr. Vyt. Jasaitis, kun. Br. Dagilis ir kun. J. Starkus.

Begaliniai įdomi ir istoriškai svarbi medžiaga šiame žurnalo numeryje – tai "Vlado Jurgučio dienos po II Pas. karo".

Ši medžiaga patiekta mūsų visokeriopos veiklos veteranų prel. M. Krupavičiaus. Tai Vlado Jurgučio laišukai, rašyti prel. M. Krupavičiui. Tų laiškų tęsinys – bus dar spausdinamas kituose "T. Sargo" numeriuose.

Kitas "Tėvynės Sargo" numeris pasirodys š. m. lapkričio mėn. Jame bus įvestas Lite-

Man jau pabodo būk tai komplementas: "Kaip gražiai lietuviškai kalba jūsų vaikai". Po šimto pyptkių, argi galėtų būti kitaip? Geriau, kad tie mėsaiširdžiai kartais užklaustų kitų kodėl jie susavals vaikais švebeldžioja žargonu, kaip ta moteriškė, dar net ir lietuviškos mokyklos mokytoja, besis-

ratūros skyrius, kurį tvarkysiąs rašyt. ir literatūros kritikas Pr. Naujokaitis.

Čia aprašomam "T. S." numeriui viršelį nupiešė rašyt. ir dail. Paulius Jurkus. Pr. A. LŠ.

MOKYTOJŲ STUDIJŲ SAVAITĖ rengiama Dainavoje rugp. 17-24 d. Šios studijų savaitės programoje bus lietuvių kalbos, tautinio ugdymo, pedagoginiai ir metodologiniai klausimai. Kviečiame mokytojus vėl skaitlingai dalyvauti. Ypatingai laukiame jaunųjų mokytojų. Jiems bus teikiamos lengvatos. Registracija ir informacijai kreiptis pas J. Tamulį, 7031 So. Maplewood Ave, Chicago, Ill. 60629. Telef. (312) 925-4076.

ETNINES SPAUDOS GALIA

10 milijonų amerikiečių skaito laikraščius ne anglų kalba

Chicago Tribune šiomis dienomis tapino įdomų straipsnį apie etninę spaudą, tai yra apie laikraščius svetimomis kalbomis Chicagoje.

Seniausias skaitomas švedų savaitraštis Tribune, išeinantis Nuklto į 7 psl.

13.
A. Povilainis

kundžiantį savo vaikų nekalbėjimu gimtąja kalba.

Regis gražių vardų pora susituokė – Gražina su Jeronimu, o vestuvinių pokylio degtukuose užrašyta Grace and Jerry, lyg jie būtų Bruklino jankiai. Vardų jau gėdijamasi ir prieš savuosius. Gal gi galvojama, kad apsimesti paprastų paprasčiausiais tuteištais yra kilniau.

Jėigu patikėti T. Žiburių atpasakojimu David Levy straipsnio apie Lietuvą Montrealio dienraštyje, reikėjo laukti aštraus mūsų politinių veiksmų ar veiksmėlių reago vimo. Nevien laiškais redakcijai, bet ir ten kur jautriau. Ne tai, kad kas ką laikraščiuose parašo / tenai niekų visada daug, bet kad tokios orientacijos asmuo sėdi Maskvoje, kaip valstybinio CBC radiofono korespondentas. Žydai jau visais balsais būtų šaukę "gevalt", oficialiam žmogui brutaliai pasisakius apie Izraelį, o mūsų politiniai komitetai ką?

Kodėl dar ir dabar, ekumeniniais laikais, mūsų spaudoje tebediskriminuojama prieš protestantiškų tikybų dvasius? Įvykių aprašymuose vis sakoma, kad pav. kalbėję "kun." P. ir "ev. kun." Z. Jeigu reikia būtinai pažymėti tikybą, tai kodėl nerašyti ir "kat. kun."? O geriau gal visai nusikratyti tų priegaidų? Sakykim "kunitas" ir tiek!

KREVI VEIDRODŽIAI

PIEŽASTIS

— Skaitydami knygas, aš įsitikinau, sako mokiny, — kad daugiau nebebus žymių žmonių.
— Kodėl? — apstulbusi klausia mokytoja.
— Nagi, — tęsė įrodinėjimą šeštokas, — kiek tik aš skaitčiau biografijų, visur pasakytą, kad garsieji žmonės vaikystėje ganė bėda... Iš kur gi dabar atsirastų žymieji žmonės, jeigu vaikams bandos nūtyti nebereikia?

V. KARALIUS

ZUKIO TESTAMENTAS

Kai mirti buvo le. e.,
paršė zukiis testamentą:
„Sunims paliksiu gėdą,
medžiotojams paliksiu pėdas.
Jei man ko gaila iš tiesų,
tai tik ausų:
jos taip pažino vėjus!
Jes proto korifėjams
palieku,
o uodegėlę —
švelniausią dalį palaikų —
svajotojams aš palieku.
Lai vėlo dulkes nuo žvaigždžių —
pačių stambiausių iš pradžių.
O baimę,
tai aišku savaime,
aš giminingom sielom užrašau,
po kuo aš ir
pasirašau.“

“ŠLUOTA”

PIERRE TEILHARD DE CHARDIN IR EVOLIUCIJA

ADUOSE / Nr. 8, 9, ir 10, pasirodė Dr. Antano Maceinos straipsniai apie Pierre Teilhard de Chardin. Jis savo straipsniu pavadino Religiją ir Evoliucija. Dar pridėjo pastabas ar priedašą Kristinės pastabos Teilhard de Chardin pasaulėžiūrai.

Dr. Maceina de Chardinui prikiša: "I/ kadangi žmogus visas/kūnu ir siela/ yra kilęs iš gamtos, tai jis nėra tiesioginis Dievo kūrinys. 2/ nebūdamas tiesioginis Dievo kūrinys, žmogus neturi Dievo kaip savo Tu. 3/ neturėdamas Dievo kaip savo tu, žmogus negali turėti nė religijos kaip asmeninio santykio su Dievu. 4/ evoliucijos Dievas, tad, nėra ir negali būti religijos Dievas.

Šitos mintys, kaip pats autorius rašo, patiko dviem pasauliškiam: dr. J. Griniui /Muenchene/ ir dr. J. Mačerniui /Buenos Aires'ė/. Dr. Grinius rašė: "Man visai netikėtai ir labai taiklus, gal nuostabiai gilus ir kritiškas, buvo pasakymas dėl Teilhard de Chardin. Po Tavo žodžių man dabar aišku, kodėl Bažnyčia nebuvo davusi savo imprimatur, kol Teilhard de Chardin buvo gyvas." Tos pačios mintys patikusios ir dr. Mačerniui, kuris žadą panaudojo jai savo ispaniška parašytoje knygoje. Bet Dr. Maceina nenutyli, kad yra ir kitaip mąstančių apie Teilhard, kaip T. Ambrozijus Prakapas, kuris teisėtai kaip kunigas ir teologas gali pasisakyti, kas yra katalikiška, kas ne. /1968, Nr. 8, psl. 337/.

KODĖL TOKIOS SKIRTINGOS PAŽIŪROS?

Darbingiausias Teilhardo de Chardin laikotarpis puola į tuos laikus, kada popiežiais buvo Pijus XI ir Pijus XII. Ypa-

tingai savogriežtumu atsižymėjo Pijus XI. Tada ne tik gamtininkams, bet ir šv. Rašto tyrinėtojams nebuvo lengva. Reikia pripažinti, kad Evoliucija, kokia ji tada buvo dėstoma pasauliečių universitetuose, žodžiu ir raštu Vatikane nebuvo maloni ir todėl ne priimtina. Ir šio straipsnio autoriui nebuvo leista dėstyti evoliuciją vienam filosofijos fakultete Madride, Ispanijoje. Niekas tada nemanė, kad de Chardin'o dėstoma evoliucija yra kas nors geresnio, tuo labiau, kad tą įtartiną mokslo šaką dėstė toks temperamentingas ir iškaltas profesorius kaip Teilhard de Chardin, kuris pagal motiną giminiavosi su tokiu ugingu, Voltaire ir pagal tėvą su genialiu mokslininku ir religiniu mistiku Paskaliu. Potrumpo laiko Teilhardui buvo atimta katedra, buvo pašalintas nuo profesūros, nežiūrint tokio didelio pasirušimo ir tokio aukšto titulo Ph.D. /filosofijos daktaro/. Kas tada jam pačiam ir jo Jėzuitų Ordenui turėjo atrodyti kaip didelė nelaimė ir didelis pažeminimas, vistiek išėjo į gerą jo studijoms. Jį išsiuntė į Kiniją, kur jis dalyvavo iškarnose, kuriose buvo atrastas tas garsusis Sinanthropus /kino žmogus/, 1930m. Jis taip pat buvo pasiųstas ir į Pietų Afriką, kur tyrinėjo ir Australopithecus, 1936m., kuris labiausiai yra panašus į šių laikų žmogų ir kuris jau vartojęs įrankius. /Australopithecus yra iš Pleistoceno, kvartero tarpsnio, kuris tęsiasi dabar iki šių laikų per vieną milijoną metų./

Nežiūrint viso to, kad Teilhard de Chardin negavo imprimatur savo raštams, vis tik jis savo ordino neapleido, kunigys-

tės nemetė, ką jam jo kolegos ir bendradarbiai kartkartėmis buvo patarę padaryti.

Pirmiausiai reikia pasakyti, kad Teilhard de Chardin parašė apie 170 grynai mokslinių straipsnių iš paleontologijos, iš savo specialybės. Tai yra originalios mokslinės studijos ir labai mokslininkų vertinamos. Vatikanas prieš tuos raštus niekados nieko nesakė, bet įtarinėdavo tuos raštus, kurie buvo susiję su evoliucija. Tiesa, buvo paskelbtas Sanctum Officium'o /Dabar Tikėjimo ir mokslo Kongregacija/ 1962m. birželio 30d. Monitum arba perspėjimas /Acta Apostolicae Sedis 54/1962, psl. 526, kuriame Kongregacija perspėja žmones, kad nesivaišykty naujovinių de Chardin mokslų, bet ir tada savaime jo raštų nepasmerkė. Tai buvo dar prieš Vatikano II susirinkimą. Paryžiaus arkivyskupas, kardinolas Feltin 1961m. labai išgyrė Teilhard de Chardin pavadindamas jo pasaulio viziją nuostabią, žavingą... visuotinę viziją, kur medžiaga ir dvasia, kūnas ir siela, gamta ir viršgamta, mokslas ir tikėjimas atranda vienybę Kristuje. /Documentation Catholique 58, 1961, psl. 1523/. Manome, kad visi tie, kurie Pierre Teilhard de Chardin, paverčia į heretiką, klaidatikį ar pusiau heretiką ar įtartinu tikėjimo dalykuose, jam daro skriaudą. De Chardin tokio priekaišto tikrai nenusipelnė. Kardinolas Feltin būtų apie jį nekalbėjęs. Tai kodėl Roma – Vatikanas perspėja žmones? – atsakymas: Vatikanas nemėgo Evoliucijos.

TEILHARDO DE CHARDINO TRANSFORMIZMAS

Anglosaksai kalba apie evoliuciją, o lotynų kilmės tautos vartoja terminą transformizmas. Visi žino, kad Gamtos ir Medicinos mokslai buvo nutolę nuo religijos, ne tik nutolę, bet tiesiog piktai nusis-

tatę prieš religiją, ypatingai prieš Kat. Bažnyčią. Visi prisimena Inkvizicijos bylą su Galiliejū. Teilhard de Chardin beveik buvo pasistatęs savo gyvenimo tikslu suderinti, sutalkyti katalikus mokslininkus su tais, kurie nėra katalikais. Toks Sir Julian Huxley labai giria de Chardin. Huxley aiškiai sako, kad jis de Chardin teologijos ir metafizikos negalįs priimti, bet biologijoje su dideliu malonumu dirbęs kartu. /Julian Huxley yra zoologas /. Aiškiai pripažįsta, kad de Chardin'ui pasisekė suvienyti biologus su teologais ir filosofais bendrame darbe. /Julian Huxley įžanga į de Chardin'o "Letters from a Traveller". De Chardin išrado savo terminologiją, kad nereikėtų vartoti scholastinių terminų: jis niekados nesakys nei materia, nei forma, nei anima, nei principium vitale, bet psichizmą, įsisąmoninimą /conscience/, pas žmogų self-conscience. Vieton Markso trilogijos, paimto iš Hegelio: tezė, antitezė ir sintezė de Chardin įveda dualizmą: pav. elektra pozityvi ir negatyvi, magnetas: šiaurės ir pietų, pas žmogų: vyras ir moteris, medžiaga ir dvasia. Tie du poliai vienas kitą traukia ir susidaro įtampa, energija. Klasiškoji senoji evoliucija ėjo pagal Marksą ir Leniną Hegelio trilogijos dėsniais, pagal de Chardin medžiagos ir psichės arba įsisąmonimo dėsniais. Pati medžiaga tampa psichės pagalba persunkta ir kitokia. Vienacelė protoplazma jau reaguoja į šviesą, į aplinkumą, ko akmuo pavyzdžiui nedaro. Visa evoliucija, visų gyvių tobulėjimas eina, taip vadinamo, l'expansion de la conscience linija, t. y. įsisąmoninimo linija. Kadangi įsisąmoninimas yra sujungtas su nervų sistema, tai evoliucija eina nervų sistemos palaipsnišku išsivystymu. Jis tą reikštinį vadinacelės arba "cerebralizacijos" proceso, arba smegenų vystymu-

si. Jau esybės pereina į noosferą /gr. noos – protas inteligencija, sphaera – sritis / – medžiagos aukščiausia egzistencijos forma. Evoliucijos pagalba susidaro vis didesnės ir sudėtinės formos. Atskiri ir skirtingi elementai centruojasi, tvarkingai ir tikslingai jungiasi, kad sudarytų aukštesnę esybės formą, tai vyksta mutacijomis, kaip genetikoje sakoma, staigiu pasikeitimu. Negyva gamta mutacijos keliu perėjo į gyvą, gyvulio sąmonę pavirtė žmogui į "self-conscience" irgi mutacijos keliu. Tai yra humanizacija. Žmogaus sąmonė yra kitokia negu gyvulio. Tik žmogus tegali pasakyti: "Aš žinau, kad esu". Žmogus gali apie save daryti refleksijas. De Chardin visados pasiieka gamtos mokslų srityje su visais gamtos mokslų tyrinėtojais, jis nesileidžia į metafiziką, nes tuo jau klausimas pereina į visiškai naują sritį, kurią jau nagrinėja filosofai ir teologai.

Dr. Maceina iškelia klausimą, koks tas evoliucijos Dievas yra, kad jis nėra kriščiioniškas Dievas, kad tas Dievas nėra nei sutvėrėjas nei žmogaus Tu, su kuriuo galima turėti pagarbos ir meilės santykius, gamta būtų rūpestingas Tėvas. Kitais žodžiais tariant, de Chardin'o evoliucija neįrodo Dievo egzistencijos.

Mes skiriame gamtos mokslus į įvairias šakas: yra preciziški mokslai, kaip fizika ir matematika. Fizika suveda gamtos įvykius į centimetro, gramo ir sekundės sistemą ir lygtį. Tai yra formulė. Matematikos lygtys yra tas pats. Ar tu esi didžiausias katalikas ar didžiausias ateistas, tos lygtys yra visiems lygios. Yra deskriptyviniai mokslai: geografija, zoologija, biologija, paleontologija. Mes čia griežtai skiriame du dalykus: faktą arba įvykį. Jeigu tas faktas ar gamtos reiškinys

yra įvairių mokslininkų ir įvairiose laboratorijose vienodai patvirtintas, jis yra priimtas ir visų pripažintas.

Antras ir visiškai skirtingas dalykas yra to faktto aiškinimas, kuris pareina nuo žmogaus inteligencijos, vizijos ir labai daug nuo filosofinės ir religinės pasaulėžiūros. Jeigu jis yra tikis ar netikis, jis gali tuos faktus filosofškai ir religiniai interpretuoti, bet tuo jis jau išsina iš grynai gamtos mokslo srities ir pereina į metafiziką. Evoliucija Dievą nei tvirtina nei neigia. Su mikroskopu ar mėgintuvėliu Dievo neįrodys nei paneigsi, nes Dievas per definiciją yra kita dimensija ne gamtos mokslo kompetencijoje. Evoliucija nei įrodo nei neigia, kad Dievas yra gamtos sutvėrėjas. Jeigu klausit, tai kaip ta Gamta atsirado? Galima atsakyti: Gamta amžina, tada nereikėjo jos nė sutverti.

Dažnai kyla klausimas, koks išikšimas buvo reikalingas atskiruose evoliucijos momentuose? Pirmas toks kritiškas momentas buvo pasauliui atsirasti, antras – gyvybei atsirasti. Ar Dievas turėjo gyvybę atskiru veiksmu, atskiru iškisimu tai daryti? Kitas kritiškas momentas buvo žmogaus "self-conscience", – "noos", arba, kiti sakys, žmogaus sielos sutvėrimas. Ar kiekvieną kartą, kada žmogaus gyvybė užsimezgla, Dievas turi atskirai tvirti žmogišką sielą? Dauguma mokslininkų pripažįsta, kad Dievas ab initio munda / nuo pasaulio pradžios / idėjo į gamtą iš karto visus principus, dėsnius ir jėgas, kuriais evoliucija vyko ir vyksta, viską palikdamas causas secundas / antrinim priežastims /. Ir manome, kad Dievas turėjo evoliucijos atsitikime daug daugiau galybės ir išminties parodyti negu tame atsitikime, kada Jis laiks nuo laiko turi savo universą pataisyti ir papildyti.

IŠ LIETUVIŲ VEIKLOS

Š.m. liepos mėn. pirmoje pusėje Londono mieste ir tai pirmą kartą vyko kelių dienų Fantazijos Festivalis, kurio metu buvo įvairių sporto bei kitų varžybų ar lenktynių, parengimų, parodų ar pramogų, dažniausiai po atviru dangumi.

Savaitgalį-penktadienio vakare, gražiame Victoria parke, pakilioj Londono lietuvių "Baltijos" sambūrio tautinių šokių grupė plačiąja Londono miesto visuomenei davė tautinių šokių ir muzikos koncertą.

Mūsų šaukieji šokėjai pasigerėtinai pašoko, ir ypač pažymėtini "Našlė, Ožys, Mikitienė, Landytinė"-spalvingi šokiai.

Muzikos ir tautinio meno kritikas p. Dunn, pristatydamas publikai mūsų šaunią tautinių šokių grupę, klausimų ir atsakymų forma gražiai apibūdino tautinius šokius. Jam atsakinėjo p. Lydute Keraitė.

Fantazijos festivalį surengė Londono Chamber of Commerce. Kitais metais pažadėta įtraukti daugiau etninių grupių. Mat lietuviai šiame festivalyje padarė labai gerą įspūdį ir susilaukė labai palankaus įvertinimo.

L. E-TAS

IŠVYKA Į GAMTĄ

Londono lietuvių Šiluvos Marijos vardo parapija per energingą jos komitetą daro įvairių pastangų savo egzistencijai užtikrinti. Lėšų telkimo komisija, dažnai paremia mat kitas organizacijas, kaip mokyklą ar jaunimą. Šiemet vietos skautai gavo gražią pašalpą vasaros stovyklos reikalam. Mat skautai vyksta į "Romuvos" stovyklą, į šiaurę nuo Toronto.

Bet parapija galės duoti, kai turės iš ko. Todėl š. m. rugpjūčio mėn. 2 d. šeštadienį parapija surengė smagią išvyką į gamtą - pp. Genčių ūkyje, prie vieškelio-highway nr. 2, netoli miestelio-gyvenvietės-Delaware.

Atkelia iš 2 psl.

PO AUSTRALIŠKĄ PASTOGĘ... pagyvina A. L. B-nę...

Išgyvenęs svetimoje aplinkoje 25 metus ir "ne vieno pečiaus duoną valgęs", Australijos lietuvis visgi yra lietuvis. Ir kad jie toks yra, pareina nuotų, kurie savokūrybinėmis pastangomis užtikrina tautos tolydybę, - tiems, kurie iškelia lie-

višką kūrybą. O kiekvienas lietuvis, kurdamas ar ne vistik sąmoningai puoselėja visa tai, kas yra lietuviška. Ir pavyzdžiui, Lietuvių Dienos, bendros Australijos lietuvių pastangos, apibūdina Australijos lietuvių galybę. Būdamas politinis nykštukas, jis stengiasi parodyti savo pranašumą nors tautinės kultūros apraiška. Iš dalies tai yra negatyvi galvosena, nes trūksta to politinio aspekto ir tuo paneigiamas A. L. B-nės vispasiškumas. Anta vertus, Australijos lietuvis yra realistas: jis mato žmones ir daiktus tokius, kokie jie iš tikrųjų yra. A. L. B-nė yra tokia, kokie yra jos nariai. Ir jeigu A. L. B-nė neturi svorio politiniame ir kultūriniame šio krašto gyvenime, tai yra tik todėl, kad daugelis bendruomenės narių yra kokybiškai menki: šabloniški savo politinėje veikloje, kūrybiškai neįžymūs ir apamai neoriginalūs. Bet reikia greitai pridurti, kad A. L. B-nė, kaip tokia/t.y. išeliviams astovaujant valstybę, sėkmingai veikia nuo 1950 metų ir save pateisina. A. L. B-nė leidžia ir savo savitraštį "Mūsų Pastogę". Iš tikrųjų, nepriklausomojo spaudoje bei laisvame žodyje glūdi A. L. B-ės stiprybės ir silpnybės pradai. Per "Mūsų Pastogę" A. L. B-nė pasiekia visus lietuvis plačiai išsiskleidžiusius po visą Australiją ir tokiu būdu puoselėja išelivuose lietuvių. Tačiau, kai kurie dalykai yra neliečiami tabū. Kai kurie esą kenkia vienybei... Ir nežinot, tai, kad lietuvių žmogaus išsilavinimas bei patirtis reikalauja, kad jis galėtų laisvai pasisakyti savųjų tarpe, bendruomenės laikraščio redaktoriaus yra verčiamas ieškoti žemiausio bendro vardiklio, kas ir dvelkia nepasitikėjimu tūlo lietuvių išmintimi.

Išikūrus ir sėslus, Australijos lietuvis pasitiki savo sveiku protu ir, jeigu jo pasaulėžiūra šiandien yra kitokia, negu 1944 metais, tai yra tik savaiminga pažanga. Ne vieną jaučiasi radęs saugią pastogę svetimame žemyne. Tūlas-Lietuvos nepažįsta. Dažnas išgyveno užsienyje ilgiau, negu Lietuvoje. Bet vis dėlto dar ir po 25 metų išelivijoje susitinka po bendra pastogę - A. L. B-nės pastogę...

NEPAPRASTOS VESTUVĖS

Toronto š.m. liepos 5 dieną, įvyko nepaprastos vestuvės tuo, kad abu jaunieji lietuviai pasiekė aukštus mokslus: jaunoji Liūda Kuolaitė medicinos daktarė ir jaunasis Raimundas Punkrys iš USA mokyklų inspektorius ir dar todėl, kad jungtuvų ceremonijos vyko mažojo Toronto Universiteto Hart House koplyčioje ir jas įvykdė du kunigai: jaunajam kun. P. Ažubalis ir jaunajai gimnaitis iš USA liuteronų kun. Dagys.

Koplyčioje tilpo tik jaunųjų giminės ir todėl iš svečių beveik niekas negalėjo jungtuvų ceremonijoje dalyvauti.

6.30 vakare įvyko vestuvinė puota Town and Country Balmoral Room.

Labai ištaiginga didelė salė sutalpino apie 300 sveikusių svečių, kurie atrodė nepaprastai gražiai. Beveik visos ponios dėvėjo ilgas balines sukneles, o jų galvą puošė fantastiškos šukuosenos. Vyrai vakariniuose drabužiuose atrodė irgi šventiškai pasipuošę. Tie visi tokie gražūs svečiai buvone vien torontiečiai. Jų buvo iš USA, Montrelio, Vindsoro, Hamiltono ir iš kitų Kandos miestų.

Kai svečiai susėdė prie puikiai serviruotų stalų ir taurės prisipildė šampanu, atvyko ir jaunieji. Juos pasitiko tėveliai p.p. Kuolai ir p.p. Punkryai su duona ir druska.

Svečiams plojant atėjo prie garbės stalo abu jaunieji ir 7 poros pamergių su pajuoniais.

Iškilnių ceremonmeisterių buvo mūsų žinomas poetas, op. solistas ir rašytojas Stasys Santvaras iš Bostono.

Jis pakvietė kun. Žilinską sukalbėti maldą. Po maldos jis pasveikino jaunuosius ir visi sugiedojo jiems ilgiausių metų.

St. Santvaras kaip ceremonmeisteris buvo labai idomus. Jis skaitė kietuviškų papročių vestuvines juokingas oracijas, žadėdamas svečius vaistinti visų jaučių ir duoti tik pusę mėsės ir šlaunę uodo. Prašė išklausyti 99-nių kunigų pamokslus ir 320 svečių prakalbų. Vėliau paskaitė savo ir poeto jumoristo A. Gustaičio sukurto eilėraščių jaunavedžiams. Skaitė atsiųstus sveikinimus iš Lietuvos, USA, Anglijos, Montrelio ir iš kitur. Kviesdavo iš svečių kalbėtojus, sveikintojus. Sveikinimų ir linkėjimų žodžius tarė: kun. P. Ažubalis,

Taupyk ir skolinkis

PIRMUTINIAME IR DIDŽIAUSIAJAM TORONTO LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVE

KAPITALAS VIRŠ TRIJŲ SU PUSE MILIJONO DOLERIŲ.
ASM. PASKOLAS duodame iki \$5.000 ir MORTGICIUS pagal valdžios nustatytą normą - 66% įkainuoto turto.
VISŲ NARIŲ GYVYBĖ apdrausta santuopų dydyje, bet nedaugiau \$2.000. Asmeninės paskolos mirties atveju apdraustos iki \$5.000.

Paramos nariu gali būti kiekvienas lietuvis, gyvenęs Kanadoje
BŪSTINĖ: Lietuvių Namai - 1129 Dundas Street West, Toronto 3, Ontario. Telefonas LE 2-8723

PARAMA

MOKA 1/2% už depozitus
5% už ūž šerus
6% už 2 m. term. dep.

IMA 1/2% už asm. paskolas
1/2% už mortgicius

KASOS VALANDOS: kasdien nuo 10 val. iki 3 val. p.p. šėskyrus sekmadieniais. Pirmadienį ir penktadienį vakarais nuo 4 val. 30 min. iki 8 val. 30 min. Šeštadieniais nuo 9 val. ryto iki 1 val. p.p. (liepos ir rugpjūčio mėnesiais šeštadieniais uždaryta).

ĮVAIRŲS SIUNTINIAI IR DOVANOS

Lietuvą, Latviją, Estiją, Ukrainą ir U. S. S. R. paprastu bei oro paštu.

BE MUITO DOVANOS:
Turime naujus iliustruotus katalogus, kuriuose yra smulkūs aprašymai ir paaiškinimai. Pažymėtos kainos yra galutinės.
Taip pat persiunčiame pinigų, už kuriuos gavėjas gali nusipirkti įvairių prekių specialiose dolerinėse krautuvėse.

Maisto siuntinių svoris neribotas.

- Be to, siunčiame Jūsų sudarytus ir apdraustus įvairius siuntinius iki 19% svorio gryo svorio.
- Turime pardavimui įvairių medžiagų ir kitų prekių.
- Gyvena ne Toronte, prašomi savo sudarytus siuntinius bei užsakymus siųsti mums paštu ar ekspreu. Apmokėsite gavę mūsų pranešimą.
- Sąžiningai ir greitai patarnaujame.
- Jeigu turima neaiškumų, prašome klausti, - telefonu bei rašyti, mielai paaiškinsime ir duosime patarimą.
- Mūsų istaiga labai daug patarnavo ir pasirodusi patarnauti ateityje.

DARBŲ VALANDOS: pirmadieniais - penktadieniais nuo 9 val. ryto iki 7 val. vakaro; šeštadieniais - nuo 9 val. ryto iki 5 val. p.p.

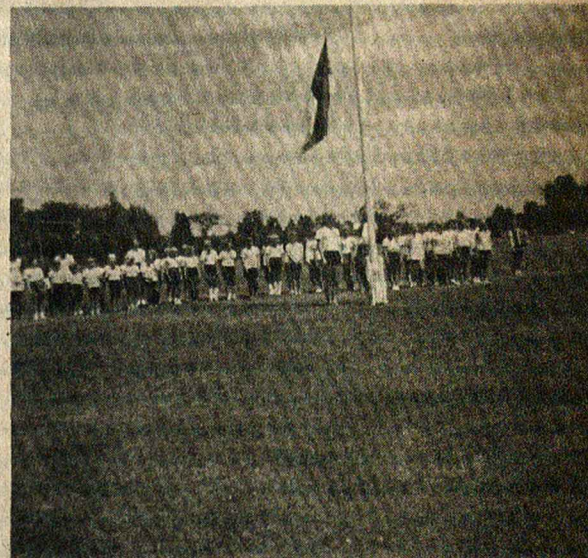
**LIETUVIŲ ISTAIGA
BALTIC EXPORTING CO.**
480 RONCESVALLES AVE. TORONTO 3, ONT.

Telefonas LE 1-3098

Savininkai A. ir S. KALUZA

Estu "Joekaru" vaikų stovyklos atidarymo metu kalba Šv. Petro par. liut. bažnyčios kleb. kun. Oskar Puhm.

Estu vaikų stovykloje tautinės vėliavos pakėlimo metu.

kun. Dagys, Liet. konsulas J. Žmuidzinas, jaunojo tėvas J. Punkrys, jaunošios dėdė Al. Kuolas ir jos tėvas A. Kuolas.

Pasibaigus sveikinimams, kalbėjo jaunas R. Punkrys dėkodamas savo tėveliams už išauklėjimą, už išmokslinimą ir visiems atsilankiusiems už dalyvavimą jų vestuvėse ir už dovanas.

Visi kalbėtojai nuoširdžiais žodžiais sveikino jaunąją porą ir linkėjo gero sugyvenimo, sveikatos ir ilgo laimingo gyvenimo. Visi džiaugėsi, kad jaunieji sukūrė lietuvišką šeimą ir linkėjo eiti visą savo bendrą gyvenimą lietuvių keliu.

E. Kardelienė

MŪSŲ BROLIŠKOS ESTŲ
TAUTOS,
VAIKUČIŲ STOVYKLOJE

Nuoširdus ačiū Mrs. Aino ir Mr. E. Laanamets, kurie man suteikė galimybę praleisti vieną sekmadienį estų vaikučių stovykloje. Geriau sakant, dalyvauti estų vaikučių stovyklos atidaryme. Stovyklos vieta yra tikrai apgalvota ir parinkta, taip, kad vaikučiai turėtų užtektinai vietos sportuoti, žaisiti, maudytis ir šviam ore, pasisemti sau sveikatos.

Iškilnių metu, gražioje rikiuotėje, pražygiavo apie 120 mums draugiškos tautos vaikučių.

Invokaciją ir atidarymą pravedė ir pagrindinę kalbą pasakė labai malonaus būdo ir aukšto išsilavinimo dvystikis pastorius Oskar Puhm. Jis savo ilgoje kalboje priminė, kad gerasis Kūrėjas davė teisę turėti laisvę ir nuosavybę visiems gyviesiems žvėriams, paukšteliams ir juo labiau pačiam žmogui. O estams Jis davė Baltijos jūros pakraštį: kreipdamasis į estišką atžalyną jis ragino puoselėti savo tautos papročius, dainas, žaidimus, o pačią Estiją prisiminti rytinėje bei vakarinėje maldoje.

Toliau kalbėjo "Joekaru" lietuviškai - kreiva upė, stovyklos direktorė Mrs. Kaarman, pabrėždama stovyklos reikšmę. Vėliau sekė atskirų sporto ir programų vadovų pasisakymai.

Malonų sekmadienį baigėme skania šeiminių pagaminta vakariene.

Dr. B. Naujalis

• Kęstutis ir Stasė Grigalčiai, kuri laiką gyvenę Brantforde, nuolatiniame gyvenime persikėlė į lietuvišką vasarvietę Springhurst. K. Grigaitis jau dirba Victor Lumber Co. atsikaitomybėje, Springhurst pas-toviai gyvena jau nemaža lietuvių.

GOLFININKŲ DĖMESIUI

Torontiečiai golfininkai turės turnyrais gausią vasarą. Reikės stiprokių pasitempti, kad užbaigti su 100% laimėjimu. Tai įvykdyti Torontas turi pakankamai geras galimybes. Ir jei visi pasistengs padirbėti bei dalyvaus turnyruose, tai nėra abejonės, kad Torontas gali tapti net golfo tvirtove. Toks yra apskaičiuotas spėjimas ir linkėjimas.

Šią vasarą mes turim apginti pernai laimėtą, keturių didžiųjų susitikime, taurę. Taip pat reikia atgauti pernai prarastą taurę individualiniame turnyre. Tie susigrūmimai yra Toronto garbės apgynimo reikalas.

Be to, reikia neužmiršti ir patį reprezentavimąsi pabaltiečių turnyruose. Pernai mes pralošėme, o galėjome išlošti. Tad kodėl neatstatyti lietuvių garbės? Pabaltiečių turnyrai yra komandiniai. Būtų malonu, jei žaidėjai neatsisakintų, bet stengtųsi dalyvauti, jei jis yra numatytas komandon. Tai mūsų visų reikalas. Kiek, ir iš viso, ar mes galėsime duoti žaidėjų S. A. pabaltiečių turnyrui, žinių dar nėra; tačiau Kanados pabaltiečių turnyre dalyvauti yra Toronto pareiga.

Šiuo metu yra žinomi šie turnyrai, kuriuose atstovavimas bei dalyvavimas kaip ir būtinas: 1. rugpjūčio 17 d. S. A. pabaltiečių-vieta Grand Rapids, Mich. 2. " " " 23 d. Toronto "Aušros" (open)-Glen Eagles 3. " " " 30-31 d. d. S. A. Liet. sąjungos ir tarp miestinis-Chicagoje. 4. rugsėjo 6 d. Kanados pabaltiečių - Glen Eagles, 5. " " 21 d. Kanados Apygardos (Closed) - Hornby Towers. K. LUKOŠIUS - KSA Vadovas

Dr. B. NAUJALIS, natūralaus gydymo sveikatos klinika (metus giles gydymo mokslu ir praktika atlieka įvairius ligonines) pilnai veikia ir priima pacientus nuo 9 val. ryto iki 8 val. vak., 460 Roncesvalles Ave. Toronto, Ont., Tel. LE 3-8008.

Be to, kas neisigijote lietuvių kalboje Dr. Naujalis išleistas knygos - kaip apsaugoti nuo širdies priepuolio, tai prisijuntus 2 dolerius gausite pastu knygelę "Pažink savo sirdį ir padėk jai".

De LaSalle
HARDWARE

• Vilasaličiams gerai žinoma krautuvė, kurioje pigiausi ir geriausi visų rūšių dažai.

• Taip pat dažymui visokios priemonės ir, problemoms esant patarimai.

• Langams stiklai ir jų idėjimas.

8.95 gal.

Reg. 11.25 CANADIAN GALLON PAINTS

8 gal.

TEL. 365 0470

W. THEROUX prop.
7688, Rue Edouard Street
LaSalle.

Reg. 13.10 10 gal.

Geriausie taupyti ir skolintis tik Hamiltono lietuvių

Kredito Kooperatyve "TALKA"
21 MAIN ST. E., KAMB. 203. TEL. 528-0511.

Nemokamas gyvybės ir asm. paskolų draudimas
Nemokamas pilnas žemės patarnavimas
Parduodame American Travelers žekius ir money orderius
Užtikrintas indėlių saugumas
Kapitalas virš \$1,600,000.00

MOKAME UŽ:

Darbo valandos:	Depozitus	5%
Pirm. 9.30-5 v.p.p.	Sėrus	5.5%
Antr. 9.30-5 v.p.p.	Terminuotus indėlius	6.5%
Treč. 9.30-5 v.p.p.	SKOLINAME:	
Ketv. 9.30-5 v.p.p.	Asmenines paskolas iš	10%
Penkt. 9.30-5 v.p.p.	Nekiln. turto paskolas iš	9%
Šešt. 9-1 v.p.p.		

Liepos ir rugpjūčio mėnesiais šeštadieniais uždaryta.

Padėka

Tragiškai žuvus mūsų vieninteliui ir mylimam sūniui, broliui ir dėdei,

A. A. VLADUI SKRIPKUI Sudburyje, mūsų mieli draugai ir pažįstami atskubėjo su nuoširdžia užuojauta ir pagalba.

Nuoširdžią padėką reiškiamė gerb. Sudburio lietuvių kolonijos klebonui A. Sabui už rožančių laidotuvių namuose, jaudinančius atsisveikinimo ir užuojautos žodžius, karsto palydėjimą ir traukinio stotį paskutinei kelionei į Hamiltoną ir gedulingas Šv. Mišias.

Buvome sujaudinti Sudburio lietuvių nuoširdumu, kurie taip gausiai dalyvavo rožančiuje ir

palydėjo velionį į traukinio stotį. Ypatingai dėkojame SLB valdybai ir velionio draugams už puikias gėles ir virš 60 paaukotų Šv. Mišių. Ponai G. Lumbienei už pranešimą telefonu draugams ir pažįstamiems apie staigią velionio mirtį. Ponui Juozui Kručiui apie puikų ir išsamų aprašymą spaudoje.

Nuoširdžiai dėkojame Hamiltono liet. parapijos klebonui prel. dr. J. Tadaraskui už rožančių, atsisveikinimo ir paguodos žodžius laidotuvių namuose ir bažnyčioje, gedulingas pamaldas ir palydėjimą į amžino poilsio vietą - Toronto kapines. Solistui p. Paulioniui už giedojimą gedulingų pamaldų metu. Padėjusiems nešti karstą p. P. Babinui ir p. Astui.

Dėkojame organizacijoms, giminėms ir draugams už puikias gėles ir gausias Šv. Mišių aukas, už užuojautas pareikštas asmeniškai, laiškais ir spaudoje. Palydėjusiems velionį į bažnyčią ir kapines, daugelis prarasdami net dienos uždarbį.

Ypatinga padėka p. D. Skais-tienei, kuri sužinojusi apie mūsų nelaimę, palikusi savo darbą, atskubėjo į namus su raminančiu užuojautos žodžiu ir nepaliko mūsų per visą laidotuvių laiką.

Visiems, visiems nuoširdžiausia padėka, kurie dalinotės su mumis, mūsų didžiu skausmu.

Nullūdę: motina, seserys su šeimomis ir anūkės.

ŠACHMATAI

Mūsų meistris Povilas Tautvaišas gerai sužaidė Chicagos "2100" turnyrą, vos pus-taškio atsilikęs nuo laimėtojų 1-3. Vietas pasidalino DeFotis, W. Martz /Wisc./ ir latvis Karklins, Jr. surinkę po 5 ir pusę taško. Sekė P. Tautvaišas ir R. Verber po 5 taškus.

New England Amateur p-bėse, Bostone, Kazyz Merkis pakrovė 4-2; Streater, Ill. Open - Vladas Karpuska pririnko 3 ir pusę - 1 ir pusę. Dr. Sidrys laimėjo Chess Review 1967 Postal turnyrą 5-1.

USCF meistris V. Pal-čiauskas gavo daktaro laipsnį, baigęs fizikos mokslus Illinois universitete. Liepos 5 d. vedė jauną daktarę Aureliją Gin-čauskaitę.

U.S. Junior Open įvyksta rugpjūčio 1-5 d. d., Bostono Northeastern universitete. Dalyvauti gali visi jaunuoliai iki 21 metų amžiaus. Paskirta daug dovanų, pagal grupes ir amžių, taigi yra vilčių daug kam nugriebti kokį nors prizą. Vietos lietuvių šachmatininkai žada pagloboti atvykusius mūsų jaunuolius ir apmokėti už juos dalyvio mokesť. Kreiptis į Kazį Merkį, 431 E. 7th St., So. Boston, Mass. 02127 o Nepaprastų dovanų turnyras, Merrimack Grand Priz & New England Open pirmenybės įvyks rugpjūčio 30 - rugsėjo 1 d. d., Salem, Mass. Prizų fondan surinkta \$5200, t. y. daugiau negu U.S. Open. 1 v. laimėtojai paskirta \$1000, 2-tra \$500, 3-\$300, 4-\$200, 5v.-100. Klasių prizai: meistriams \$125, 100; ekspertams \$100, 75, 50, taš pat A kl.

Šios p-bės sutraus porą šimtų dalyvių. Praeitais metais laimėjo didmeisteriai P. Benko ir danas B. Larsen. Kazys Merkis

LIETUVI DARBININKAI!

Jei Tamsta dirbi metalo ar medžio dirbinių fabrike, tai Tamstos giminaičiai yra ne kas kita, kaip geometrinės figūros. Toki darba žymiai palengvina geometrijos žinėjimas. Nažinodamas geometrijos, Tamsta niekuomet nebūsi nei meistras, nei formonas. Tai kodėl nesusiapazinti su geometrija? Mokytiis niekuomet nevelu.

Per šešias pamokas (rošt) Tamstai suteiksiu geometrinės žinios, kurios praktiškai Tamstai reikalingos, nevargindamas Tamstos atsimamo ir teoremomis.

Viena pamoka 2 dol. 50 centų, taigi už 15 dolerių Tamsta įsigys žinojimą, kurį mokiniai mokyklose, paprastai įsigyja per dvejus metus.

S. Kriaučiūnas
38, Prospect Hill,
Swindon, Wilts,
England.

MONTREAL

LIETUVIŠKAS PUSVALANDIS GIRDIMAS KAS
EŠTADIENIS PER **CFMB** -STOTI
BANGA 1410, 10:00 VALANDĄ VAKARO
TEL. 669-8834. Programos vedėjas L. Stankevičius

MIKE'S TEXACO SERVICE STATION
601 St. John Road TEL. 695-3883
POINTE CLAIRE, QUE.
(M. RUTKAUSKO)
• Atliekame probėgama ir kapitalinio auto-mašinų darbus.
• Taip pat patarnavimas gazolinu, alyva, padangomis ir kt.
• Tikslai keliolika minučių iš Montrealio greitkelio Nr. 40 arba Nr. 20. Atvažiuok neapsiriksiti!

LaSalle Radio Taxi SKAMBINKITE
Savininkas Alfonsas Viskantas iš visų vietų LaSallėje.
TEL. 366-8300
SPECIALIOS KAINOS:
• Krikštynoms, vestuvėms ir laidotuvėms. -- visos 24 valandas.
• Į tolimesnes užmiesčio ir kito miesto vietas.

LaSalle Auto Specialist Reg'd. TEL: garažo 366-0500 namų - 366-4203
TAISAU IR DAŽAU AUTO-MAŠINAS.
7717 RUE GEORGE LASALLE, P.Q. SAV. G. DESROCHERS.
(Priešais NL redakciją)

Universal Cleaners & Tailors
B. KIRSTUKAS
TEL. 769-2941.
239 FOURTH AVENUE
(at Wellington St.)
Valau ir taisau vyriškus ir moteriškus drabužius. Siuvu naujus, pagal užsaky mus, vyriškus palтус, kostiumus ir kel nes. Aukštos kokybės medžiagos.

Windsor
DRY CLEANERS & DYERS CO. LTD.
1205 CHURCH AVENUE, VERDUN, P.Q.
Tel. 768-6679.
Savininkai: A. Kersys, P. Petrulis, P. Keršulis, A. Greibus.
Valome visokius drabužius, langų užuolai-
das, lovų užtiesalus, antklodes, karpetus,
sopkas ir visą kitą namų apyvoką.
Windsor yra moderni valykla, turinti 20 me-
tu patirtį šiam darbe. Turinti naujai įrengtą
modėrniausią drabužių apsaugą (storage)
ir greitą patarnavimą.

Baltic Woodwork Co. TEL. 366-3884
K. KIAUSAS ir J. ŠIAUCIULIS
547 Lafleur Ave., LaSalle (650) P.Q.
Daromos įvairios durys, langai, vir-
tuves kabinetai ir kiti įvairūs medžio
dirbiniai.

BELLAZZI-LAMY INC. TEL. 366-6941
BOIS DE CONSTRUCTION
BUILDING MATERIALS
7682 BLVD. CHAMPLAIN
coin Siemo Ave., LaSalle
ĮVAIRI MEDŽIO STATYBINĖ MEDŽIAGA:
Durys, langų rėmai, Izoliacija, Ten - Test,
Masonite, statybinis popieris, cementas,
B.P. išdirbiniai, cementas ir kt.

KELEIVIS
536 Broadway,
So. Boston, Mass.
02127 USA.
Aišku, esate girdeję, kad tai laikraštis, kuris jau eina 62-
sius metus. Jį vienai giria, kiti peikia, bet visi jį mėgsta skai-
tyti. Kodėl?
Todėl, kad jis niekam nepataikauja ir nesibijo teisybės ra-
šyti. Teisingomis žiniomis iš visur (daug rašo ir apie dabarti-
nį Lietuvos gyvenimą) laikraštis per 61 metus pelnė gerą var-
dą ir pastikėjimą.
Keleivis duoda ir teisingų patarimų, jame rasite gražių ap-
sakymų bei eilėraščių. Jis turi ir moterų skyrių. Prenumerata
tik \$5.00.
Jau galima gauti --- 1969 --- metų Keleivio Kalendorių. --- Kaina \$1.00.

SĖJA
Tautinės, demokratines minties mėnesinis lietuvių laikraštis.
Leidžia Varpininkų leidinių fondas.
Redaktorius Grožvydas Lazauskas.
Administracijos adresas: Juozas Urbelis
1649 N. Broadway, Melrose Park, Ill. 60160 USA.
Prenumerata: JAV \$1.10 ir \$5.00 metams.

Montrealio Meškeriojų ir Medžiotojų "NIDA" klubo valdyba, sėdi iš kairės: J. Račinskas, J. Šiaučulis, B. Kirstukas (pirm.), A. Mylė (kasininkas), A. Ziukas; stovi: J. Zavys, A. Kalvaitis, J. Dalmantas, S. Pocauskas. Trūksta M. Kasperavičienės.

"NIDA" klubo valdyba primena, kad žvejybos turnyras ir gegužinė rengiama š.m. rugpjūčio mėn. 24 d. Pr. Skruibio vasarvietėje, Pointe Fortune, P.Q.

Atkelto iš 5 psl.

ETNINIS SPAUDOS GALIA.

Jau 93 m. Sekantis senumu būtų lenkų Dziennik Chicagoski, leidi-
jamas Chicagoje nuo 1890 me-
tu. Lenkai Chicagoje turi du
dienraščius (antrasis yra len-
kų susivienijimo organas Dzien-
nik Zwiazkowy) ir 1 savaitraš-
tį ir du dvisavaitraščius.

Tuoju po lenkų seka Chicago
lietuvių dienasraščiai "Nau-
jienomis", "Draugu" (kurs pa-
sigyrė turis 40,000 skaitytojų ir
esąs "lietuvių pasaulinis dien-
raštis") ir o aktybrokšmas
— lietuviškų burliokų "Vilnis".

Toliau seka vienintelis vokie-
čių dienraštis Abendpost, vie-
nas slovakių Prosveita, ir 1 čekų
Denni Hlasatel. Žydų dienraš-
tis Daily Forward išsikėlęs į New
Yorką ir Chicagoje laiko tik sa-

vo agentūrą. Panašiai esą iš-
sikėlę antras žydų dienraštis
Freiheit, italų Il Progresso ir ki-
niečių China Times.

Iš savaitraščių, dvisavaitraš-
čių ir mėnesinių žurnalų ne ang-
lų kalba priskaitomi: čekų 3, vo-
kiečių 1, graikų 2, vengrų 2, ita-
lų 1, japonų 1, lietuvių 2, norve-

gų 1, lenkų 2, serbų 1, ispanų
7, švedų 1, turkų 1 ir ukrai-
niečių 2.

Vengrų laikraščio Amerikai
Magyar redaktorius leidėjas
Louis Adam pareiškęs, kad Ame-
rikos politikai etninės spaudos
galios neįvertino ir dėlto daug
progr. pražiopsojo.

JIB VARTODAMAS NEBŪSI NEI PLIKAS, NEI ZILAS
JIB vartojo 16 savaličių pusę metų vienus metus
Fotografijos rodo, kad JIB vaistai ATAUGINA PLAUKUS, pašalina
pleiskanas, šašus, niežėjimą, sulauko plaukų slinkimą, gražina natu-
ralią plaukų spalvą MOTERIMS ir VYRAMS užtikrintai. JIB 8 uncijų
bonka — \$5.50. Užsakymus su pinigine perlaida siųskite JIB labo-
ratorijos atstovybės Kanadoje adresu:
JIB Laboratorija, 2498 Dougall Ave, Windsor, 12. Ont.

HIGHLAND AUTO BODY
611 Lafleur Ave. LASALLE Tel. Buss. 366-7791
Savininkai: V. Sušinskas 389-0571 ir J. Zavys 365-3252
Lietuviams nuolaida.
• Atliekami mechaniniai darbai
• Išorės taisymas ir dažymas
• Dunlop padangos ir baterijos

Joe's Butcher and Grocery
J. LAURINAITIS
1918 Frontenac Street, Montreal, P.Q. TEL: 524-0209
• Alus, minkšti gerimai ir visoki maisto produktai.
• Pritęsus sūvių ir rąkų lietuviško skonio dešrų
gamintojas.
• Pristatymas greitas ir sąžiningas į namus, sales
visose miesto dalyse.

Jetté & Frère Itée
Plumbing & Heating kontraktoriai
140 - 2e AVENUE LASALLE 366-0330
• Šildymo ir vandentiekio taisymai ir nauji įrengimai
• Gazinių priemonių pardavimas ir įrengimai
• Apkainavimas nemokamas

LaSalle
AUTOMOBILE INC.
7635, BOUL. LASALLE LASALLE, QUÉBEC TEL. 366-7818
• DART
• CORONET
• CHARGER
• DODGE
• CHRYSLER
• CAMION
• DODGE
LAURENT DAIGNEAULT
Président

Tony's Photo Studio
1920 FRONTENAC ST. — MONTREAL, P.Q.
TEL. 525-8971.
T. Laurinaitis
PORTRETAI · VEDYBOS · KRIKSTYNOS
SUKAKTUVES MAZAMECIAMS
ĮVAIRIOS PROGOS

A.B.C. SIUNTINIŲ AGENTŪRA
3891 St. Lawrence Blvd.
Montreal 18, P.Q.
Tel. V14-9098
• ABC yra tik viena kompanija Montrealyje, kuri įgalia priimti siuntinius ir legaliai išrinkti maito mokesť.
• ABC aptarnauja Montrealyje LIETUVIUS klientus, kuriu pilna pasitikėjima turi jau 14-ka metų.
• ABC turi didelį pasirinkimą įvairių gėrybių siuntiniams, --- aukščiausios kokybės ir žemiausia kaina!!!
• ABC prima ir pinigus už kuriuos jūs gimines gali nusipirkti įvairias prekes dolerinese krautuvėse Lietuvoje.
• ABC turi SPECIALIUS maisto produktus siuntiniams į Lietuvą: UŽ ½ KAINOS (50% NUOLAIDA)
Visokiausios rūšies maisto gavyzdžiai ir siuntai
kitokios rūšies maisto produktų, šokolado ir t.t.
Prašykite katalogo.
110 sv. cukraus .... \$15.50 Šitos kainos įskaitant: produktus,
110 sv. miltų ..... \$21.50 miltų, persiuntimo mokesť ir t.t.
110 sv. ryžių ..... \$25.00 Jūs nemokėsite nė vieno centa
22 sv. taukų ..... \$12.70 daugiau!

-Montreal

MIELI MONTREALIEČIAI:

Kaip jau buvo minėta ankstyvesniuose pranešimuose, norime dar kartą priminti, jog rug. 7, 8 ir 9 dienomis yra lietuvių pasirodymo dienos "Ethnic Mosaic" "Man and His World" paviljone.

Iki šiol duoti pakvietimai, per mūsų spaudą, radiją ir per bažnyčią, nedavė didesnio teigiamo susidomėjimo, išskyrus keletą asmenų.

Minėtomis dienomis, dėka keleto nuoširdžių talkininkų, turėsime, tame paviljone, gana įdomią lietuviškų eksponatų parodą ir rug. 9 d. 5 val. p. p. turėsime meninės dalies pasirodymą, kurią išpildys solistai A. Keblys ir A. Paškevičienė, komponuojant muz. J. Smilgevičiui. Pasistenkime tuo laiku kuo skaitlingiau paviljone ir programoje atsilankyti.

Nebetikime, kad šiuo metu, kai jus pasieks šis "NL" numeris, koks nors mūsų meninis vienetas ką nors begalės daugiau pasiūlyti dėl programos papildymo, nors ši proga, gal būt, yra viena geriausių pasirodyti su mūsų meniniais talentais. Kas kuo galite, kviečiame visus, kad ir paskutiniu momentu prisidėkite ir dalyvaukite, ypač rug. 9 d. šeštadienį, įėjus jau ne su koku nors pasirodymu, tai nors pasistenkime pakalbinti mūsų jaunimą, kad tomis dienomis kuo skaitlingiau, apsirengę tautiniais drabužiais, atsilankytų minėtame paviljone. Jaunuoliai ar suaugę, galintieji šiam reikalui talkininkai, kurie neturite sezoninių parodos bilietų, prašome kreiptis tel. 365-5575, kad mes galėtume parūpinti neapmokamus įėjimo bilietus.

Kas turėtų kokių nors pasiūlymų šiuo reikalu, nes čia yra mūsų visų reikalas, nedelsdami kreipkitės aukščiau duotu telefonu, bandysim viską aptarti.

KLB Montrealio apylinkės v-ba

So. Boston, Mass.

Rugpjūčio-Aug. 10-tą įvyks lietuviškas piknikas lietuviškam Ramuvos Parke, Brookline. Tai bus lietuviškos radio programos /Naujoji Anglija/ 35 metų sukaktuvinis piknikas.

Programa prasidės 4-tą v. popietį. Programoje dalyvaus Bostono Taut. Šokių Sambūris, vad. Onos Ivaškienės. Pasirodys Indonezijos šokėjai vad. A. Celosse. Bus renkama gražuolė - "Miss Lithuania of N. E." Šokiams premijos gautos iš p. Louise Day Hicks. Vaikus užims klounas. Įvairios įžangos dovanos. Šokiams gros R & M Trio /iki 8 val. vak./ Skaniausius piknikinius valgius gamina Monika Plevokienė ir jos pagalbininkės. Bus visokių gėrimų.

Gražuolę rinks ir šokėjus premijos komitetas į kurį įeina: Julija Arlauskienė, Henrikas Čepas, Aleksandras Chaplikas, Ona Ivaškienė, Juozas Kairis ir Gintaras Karosas.

Praeitų metų gražuolė panelė Regina Baikaitė, iš So. Bostono, išeis šių metų gražuolei jos grožio ženklą. Išrinktoji gražuolė taipgi gaus So. Boston Savings Bank'o puikią statulą ir kitų dovanų. Kviečiame nevedusias lietuvaites nuo 16 metų, dalyvauti gražuolių varžybose. Registruotis pas Valentiną Minkienę, 502 E. Broadway, So. Boston, dabar, arba piknike.

Autobusai išvažiuos iš So. Bostono Lietuvių Piliečių Klubo 1.30 val. po pietų ir grįž iš pikniko 8.30 val. vak.

Ižanga: suaugusiems \$1.-, vaikams - 50¢.

STEPONAS ir VALENTINA MINKAI

DĖMESIO!

Visi į NL laikraščio GEGUŽINĘ, kuri įvyks rugpjūčio mėn. 17 d.,

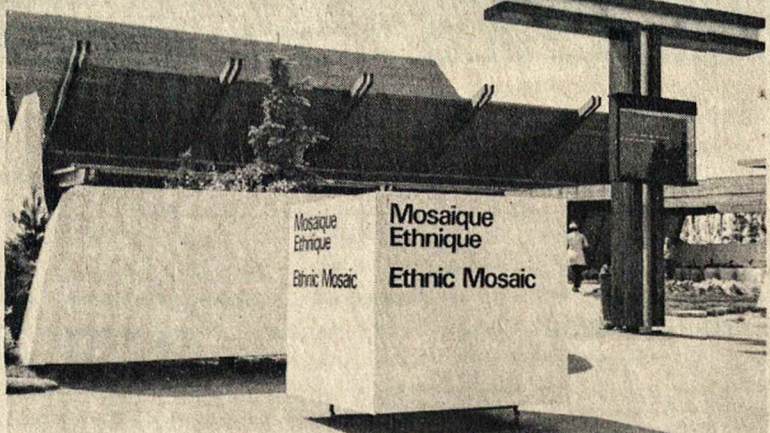
PR. SKRUIBIO VASARVIETEJE,

POINTE FORTUNE, P.Q.

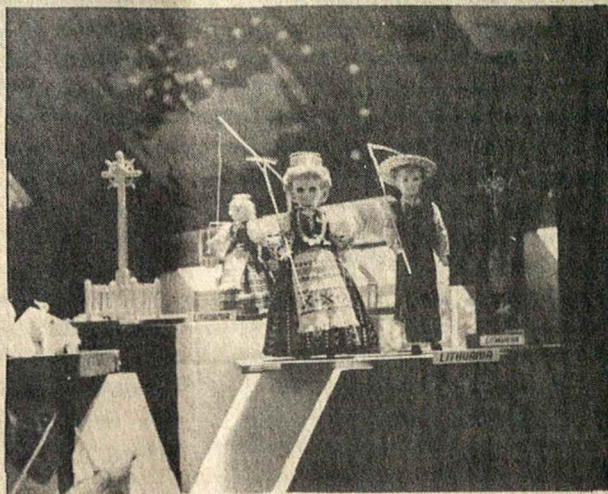
*** **

Kviečiame ir prašome montrealiečius ir ottawiečius šiai gegužinei laika iš anksto rezervuotis.

"NEPRIKLAUSOMA LIETUVA".

Montrealio "Žmogus ir jo pasaulis" parodoje, Ethnic Mosaic - Mosaïque Ethnique paviljone lietuviškų eksponatų dalis. Lietuvių pasirodymo dienos rugpjūčio mėn. 7 iki 10 dienų.

K. ir D. SMILGEVIČIAI IŠKĖLĖ SŪNUI VESTUVES

Š.m. liepos mėn. 26 d. išpuos-toje Aušros Vartų parapijos bažnyčioje susirinko gausus montrealiečių ir svečių iš Amerikos būrys.

"Veni Creator"... nuskambėjo Aušros Vartų choras ir visų akys nukrypo į du jaunuosius suklampusius prie šv. altoriaus. Ne vieną sugražino į praeities prisiminimus, kai Kauno Valstybinės Operos solistė Elzbieta Kardelienė paskleidė širdį buriančius "Ave Maria", "Panis Angelicus" ir "Bėgalinis Viešpaties pasaulis" - lyg Kauno operoje, - kažkas komentavo pašnibždom.

Dar vienas jaudinantis momentas: jaunoji su gėlių puokš-

te žengia prie Marijos altoriaus, giedant solistui A. Kebliui, ir su džiaugsminga šypsena atsisgrežia jaunieji Kristina ir Raimondas Smilgevičiai.

Sveikinimai ir linkėjimai prie bažnyčios durų, ir visi susirinko iškilmingai puotai Hotel Martinique svetainėje. Dar tru-

putį jėgų sutaupęs nuo linksmy šokių gausus svečių būrys užgulė jaunojo tėvelių pp. D. K. Smilgevičių namą, ir vėl vaišės, lyg vėl viskas iš naujo...

Vedybų iškilmėn, tarp daugelio svečių, iš Amerikos buvo atvykę: dr. L. Plechavičius su ponia ir p. K. Smilgevičiaus se-

suo ponia Miknienė su vyru. Nepriklausomybės meto šventės atnaujininkams daug laimės sukūrus šeimą.

DALYVIS

LANKOSI IŠ LIETUVOS

Giminių pakviesta į JAV atvyko profesorius J. Jurginio žmona istorikė Jurginienė Stanislava, atvyko trumpam vizitui į Montrealį pas gimines Jona ir Marija Leknickus.

ALBERTOS LIETUVIAI - VISUOMENININKAI LANKESI MONTREALYJE

Kęstutis Dubauskas su žmona iš Calgary, NL-vos šerinko Juozo sūnus ir J. ir M. Karosai iš Edmonton. Vieni ir kiti aplankė Montrealio "Žmogus ir jo pasaulis" parodą, NL redakcija ir pažiūstus. Išvyko į kitas Kanados ir JAV bių vietas.

MONTREALYJE ĮVYKSIAMĖ MEDICINOS DAKTARŲ SUVAŽIAVIMĖ

dalyvavo Dr. J. Valaitis ir Dr. Ažiža iš JAV - bių.

• Juozas Tranelis su šeima buvo išvykę į JAV - bes pas žmonos tėvus ir kitus artimuosius.

• Vizgirdai Justinas ir Juozas su šeimomis lankėsi sesers Albinos Styrienės šeimoje, kurie jau pasto viai gyvena JAV - se.

* Pp. Kuprevičių duktė Robinson, kuri dabar gyvena Toronte, atvažiavo pas tėvus ir vasaroja Golden Lake.

* Pp. Adomaičiai išvažiavo į Bostoną aplankyti giminių ir pavasaruoti Cape Cod.

* Ponia Drevinskienė po sunkių atvažiavo į Golden Lake ir p. Balčiūnaitės vasarnamį vasaroti.

* Ponia Ottienė viešėjo sūnaus šeimoje LaSallėje.

* Felė Petronytė buvo išvykusi į Ročesterį ir tenai buvo su ruoštas priešvestuvinis pobūvis, nes ji išteka už K. Jakubovio iš Ročesterio.

* Ponai Si kai iš Toronto lankėsi pas tėvelius pp. Tautarus ir porą dienų pavasarojo Golden Lake.

PAIEŠKOJIMAS

Paieškomas Jurgis Šilumaitis, sūnus Juozo, gimęs 1923 m. kovo mėn. 12 d. Mažintų km. Batakių valsč. Tauragės apskr. Ieško Birutė Šimaitienė. Atsiliepti arba žinantieji prašomi pranešti šiuo adresu: Mr. V. Tamašauskas 9 Alpine Ave., Toronto 169, Ont. Canada.

PARDAVIMAS

Labai pigiai - tik už 7,000 dolerių parduodamas mūrinis, su centraliniu šildymu, 4 kambarių namas. Tinkamas pensininkams arba mažai šeimai. Skambinti 674-7038.

DR. A. S. POPIERAITIS

B.A., M.D., C.M., M.Sc., L.M.C.C., F.R.C.S.(c).

CHIRURGINĖ PRAKTIKA

REIPTIS TEL: 931-3275. SEAFORTH MEDICAL BUILDING 3550 Cote Des Neiges Rd., Suite 720.

Dr. E. ANDRUKAITIS

832 St. Joseph Blvd. E. (kampus St. Andre) TEL. 522-7236.

Dr. J. MALIŠKA

Dantų gydytojas

1440 St. Catherine Street W. Room 600 Tel: 866-8235, namų 488-8528.

DR. A. O. JAUGELIENĖ

Dantų gydytoja

1410 Guy St. pirmas aukštas 11-12 kambarys. Tel. 932-6662; namų 737-9681.

Dr. V. GIRIUNIENĖ

Dantų gydytoja

5330 L'Assomption Blvd. Tel. 255-3535.

ADVOKATAS

Suite 205

J.P. Miller, B.A., B.C.L.

168 Notre Dame St. E. Tel: 866-2063; 866-2064.

NOTARAS

Sun Life Building Suite 2001 Tel. 866-1359

JUOZAS GRAŽYS

KAILIŲ SIUVĖJAS

6396 Bannantyne Verdun, Montreal

- Siuvu ir parduodu
- Taisau ir remoduuoju
- Vasaros laike saugojimas (Storage)

Tel. 767-6183.

ADRESAS: 1465 De Seve Street

Montreal 205, Que.

TEL. 766-5827.

MONTREALIO LIETUVIŲ KREDITO UNIJA

MOKA UŽ:

DEPOZITUS	5.0%
ŠERUS (numatyta)	5.5%
TERM.IND. 1 metams	7%
TERM.IND. 2 " "	7.25%
TERM.IND. 3 " "	7.25%

Nemokamas gyvybės draudimas iki \$2,000 šerų sumos.

DUODA PASKOLAS:

ASMENINES iš	9%
NEKILN. TURTO iš	8.5%

įskaitant gyvybės apdraudą iki \$10,000.

JAU IŠDUOTOS PASKOLOS iki termino lieka senomis palūkanomis (pradedant 6.5%).

APSIDRAUSK!

ADAMONIS INSURANCE AGENCY, INC.

GAISRAS - AUTOMOBILIAI - ATSAKOMYBĖ - GYVYBĖ 3901 A Rosemont Blvd.

TEL: Off.: 722-3545; Res. 256-5355 S-tos "Cite" nr. 752D

P. ADAMONIS

Chartered Insurance Broker

Su teise dirbti Quebec'o ir Ontario PROVINCIJOSE

Sekr. M. Arlauskaitė, tel. 722-3986.

Montreal Enterprises Reg'd.

Telefonas 727-3120

VISU RŪŠIŲ DRAUDIMAS

6695 - 35th Avenue, Rosemount, Montreal, 409, P.Q.

Albertas NORKELIŪNAS, B.A. C.S.C., I.B. Arvydas RUDZEVIČIUS, A.I.B.

727-3120. NAMU: 271-5758.

Keating FORD Sales Limited

4475 BANNANTYNE AVE. VERDUN, QUE.

TEL. 769-8831

USED CARS

1 year guarantee

Kreipkitės

LEO GUREČAS

Sales Manager's Assistant

Keating Ford Lietuvių atstovas

769-8831.

Tel: namų 366-2548

